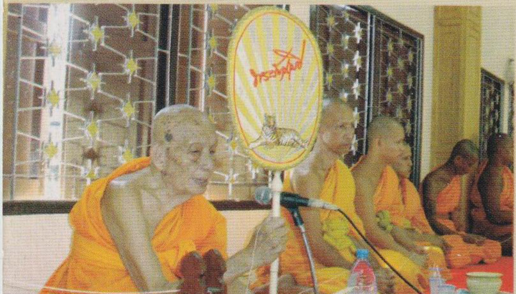
ทัศนาพิพิธ
จิตรกรรมวัดอ่างแก้ว

ทัศนาพิพิธจิตรกรรมวัดอ่างแก้ว

พระราชปัญญาภรณ์ *รวบรวม/เรียบเรียง*

ทัศนาพิพิธ
จิตรกรรมวัดอ่างแก้ว

อนุสรณ์

พระครูเขมาภิรม (เกษม สิริวฑฺฒโน)

อดีตเจ้าอาวาสวัดอ่างแก้ว

ทัศนาพิพิธจิตรกรรมวัดอ่างแก้ว

พิมพ์ครั้งที่ ๑ : ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๕ จำนวน ๓,๐๐๐ เล่ม
เพื่อเป็นอนุสรณ์แด่ พระครูเขมาภิรม (เกษม สิริวฑฺฒโน)
อดีตเจ้าอาวาสวัดอ่างแก้ว แขวงปากคลอง เขตภาษีเจริญ
กรุงเทพมหานคร

ปกหน้า : จิตรกรรมฝาผนังอุโบสถวัดอ่างแก้ว
อักษรย่อ ขกอส. ข - พระครูเขมาภิรม
ก - นามเดิม เกษม
อ - สกุลเดิม อึ้งวิบูลย์
ส - ฉายา สิริวฑฺฒโน

ปกหน้าด้านใน สมเด็จพระพุฒาจารย์ วัดสระเกศ และพระครูเขมาภิรม

ปกหลัง จิตรกรรมฝาผนังอุโบสถวัดอ่างแก้ว

ปกหลังด้านใน ภาพอันเนื่องด้วยพระครูเขมาภิรม (เกษม สิริวฑฺฒโน)

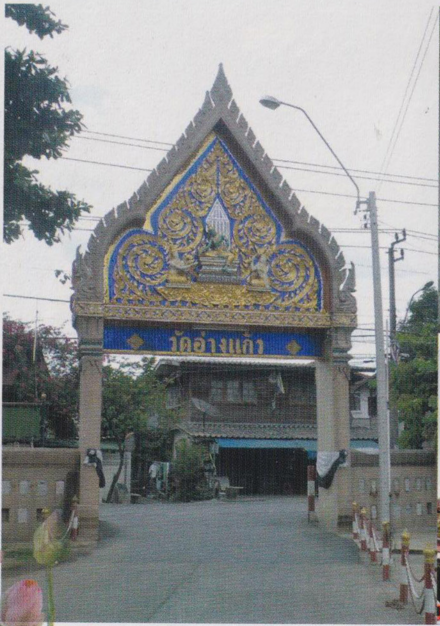
เรียบเรียง/ออกแบบ : พระราชปัญญาภรณ์ (สิงห์คำ ชยวํโส ป.ธ.๙)
รองเจ้าคณะภาค ๖
เจ้าอาวาสวัดนางชี กรุงเทพมหานคร

พิมพ์ที่ : อาทรการพิมพ์ กรุงเทพมหานคร โทร. ๐-๒๔๖๗-๐๒๕๐

พระพุทธปฏิมาประธานในอุโบสถวัดอ่างแก้ว

วัดอ่างแก้ว

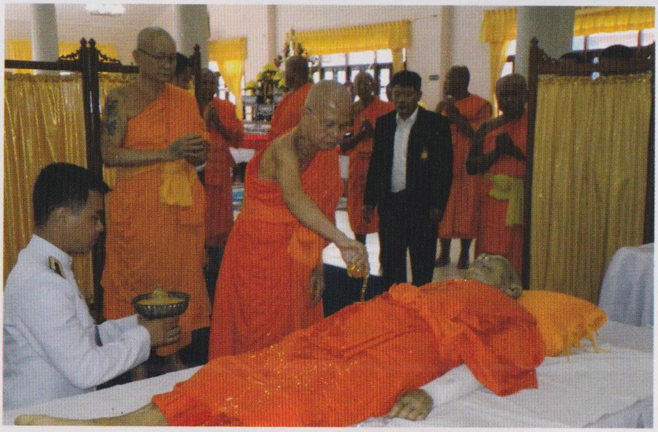

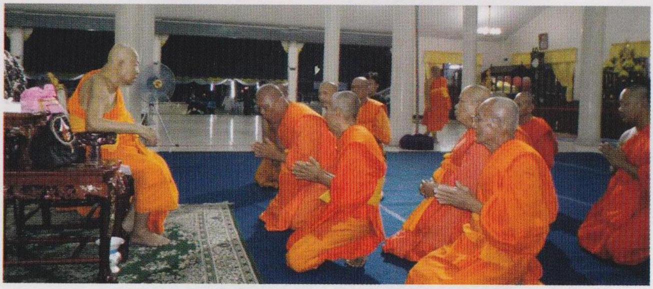

พระครูเขมาภิรม (เกษม สิริวฑฺฒโน)
อดีตเจ้าอาวาสวัดอ่างแก้ว

(แบบ ก.)

หมายรับสั่งที่ ๙๒๕๔ **สำนักพระราชวัง**

๙ เมษายน ๒๕๕๕

พระครูเขมาภิรม (เกษม สิริวฑฺฒโน) อายุ ๘๗ พรรษา ๖๗ เจ้าอาวาสวัดอ่างแก้ว มรณภาพด้วยโรคมะเร็งต่อมน้ำเหลือง ณ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร เมื่อวันศุกร์ที่ ๖ เมษายน ๒๕๕๕ เวลา ๐๘.๕๐ น.

วันเสาร์ที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๗.๐๐ น. ขอรับพระราชทานน้ำหลวงสรงศพ พร้อมด้วยเครื่องเกียรติยศประกอบศพ ณ ศาลาบำเพ็ญกุศล วัดอ่างแก้ว เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

ทรงพระกรุณาโปรดพระราชทานหีบเชิงชายประกอบศพ.

คมกฤษ/ พิมพ์ / วิลาวัณย์ /ทาน.

วัน	หน้าที่ พนักงานพระราชพิธี
	นำหมายเรียน เจ้าภาพศพ พระครูเขมาภิรม (เกษม สิริวฑฺฒโน) เพื่อทราบ เครื่องประกอบเกียรติยศที่พระราชทานมานี้ และเจ้าพนักงานผู้มาปฏิบัติ เจ้าภาพไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายอย่างใดทั้งสิ้น.

ทั้งนี้ให้จัดการตามหน้าที่และกำหนดวันตามรับสั่งอย่าให้ขาดเหลือ ถ้าสงสัยก็ให้ถามผู้รับรับสั่ง โดยหน้าที่ราชการ

ผู้รับรับสั่ง

(แบบ ค.)

หมายรับสั่งที่ .๒๓๙๕๖

สำนักพระราชวัง

๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๕

พระราชทานเพลิงศพ พระครูเขมาภิรม (เกษม สิริวฑฺฒโน) เจ้าอาวาสวัดอ่างแก้ว ณ เมรุวัดอ่างแก้ว เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

วันอาทิตย์ที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๕ เวลา ๑๗.๐๐ น. พระราชทานเพลิง.

คมกฤษ/ พิมพ์ / อิลารัฒน์ /ทาน.

วัน	หน้าที่ พนักงานพระราชพิธี
	นำหมายเรียน เจ้าภาพศพ พระครูเขมาภิรม (เกษม สิริวฑฺฒโน)
	เพื่อทราบ
	เครื่องพระราชทานเพลิง และเจ้าพนักงานผู้เชิญมานี้
	เจ้าภาพไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายอย่างใดทั้งสิน.

ทั้งนี้ให้จัดการตามหน้าที่และกำหนดวันตามรับสั่งอย่าให้ขาดเหลือ ถ้าสงสัยก็ให้ถามผู้รับรับสั่ง

โดยหน้าที่ราชการ

ผู้รับรับสั่ง

สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ

เมื่อความทราบใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท ว่า พระครูเขมาภิรม (เกษม สิริวฑฺฒโน) อายุ ๘๗ พรรษา ๖๗ เจ้าอาวาสวัดอ่างแก้ว มรณภาพด้วยโรคมะเร็งต่อมน้ำเหลือง ณ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ กรุงเทพมหานคร เมื่อวันศุกร์ที่ ๖ เมษายน ๒๕๕๕ เวลา ๐๘.๕๐ น.

สมเด็จบรมบพิตรพระราชสมภารเจ้า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว องค์เอกอัครศาสนูปถัมภก ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ ได้ทรงพระกรุณาโปรดพระราชทานน้ำหลวงสรงศพ วันเสาร์ที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๗.๐๐ น. ณ ศาลาบำเพ็ญกุศล วัดอ่างแก้ว เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ในการนี้ ทรงพระกรุณาโปรดพระราชทานหีบเชิงชายประกอบศพ และพระราชทานเพลิงศพ พระครูเขมาภิรม (เกษม สิริวฑฺฒโน) ณ เมรุวัดอ่างแก้ว เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร พระมหากรุณาธิคุณทั้งปวงนี้ นับเป็นเกียรติประวัติอันสูงสุดแก่พระครูเขมาภิรม คณะสงฆ์วัดอ่างแก้ว คณะศิษยานุศิษย์ และคณะญาติหาที่สุดมิได้

คณะสงฆ์วัดอ่างแก้ว คณะศิษยานุศิษย์ และคณะญาติ รู้สึกสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นที่ยิ่งตลอดไป

ขอถวายพระพร

พระนิตย์ นิตโย

ผู้รักษาการแทนเจ้าอาวาสวัดอ่างแก้ว

ปูชนียบุคคล

คำว่า **"ปูชนียบุคคล"** แม้จะเป็นคำที่มาจากภาษาบาลี แต่ผู้นับถือพระศาสนาส่วนมากเข้าใจดี แต่หลักที่สำคัญ คือการสร้างปูชนียบุคคลให้เกิดขึ้นในพระศาสนา และในประเทศชาติ บ้านเมือง บุรพาจารย์ทางพระพุทธศาสนาท่านได้สร้างคุณธรรมไปทีละขั้นทีละน้อย จนชีวิตของท่านกลายเป็นปูชนียบุคคล ใครจะเข้าใจหรือไม่ว่า ท่านเป็นปูชนียบุคคล แต่คุณธรรมที่มีอยู่ในจิตใจบอกให้ท่านทราบได้ว่า ได้บำเพ็ญศีล สมาธิ และปัญญามาแล้วอย่างไร และไม่ต้องรอให้ใครมาบอกว่า ท่านมีศีล มีสมาธิ และมีปัญญา หรือไม่ต้องหวั่นไหวเพราะเขาพูดตรงกันข้ามว่า ท่านไม่มีศีล ไม่มีสมาธิ และไม่มีปัญญา

เมื่อมีคุณธรรมในจิตใจแล้ว ท่านก็พยายามสร้างคุณธรรมในจิตใจของผู้อื่นจนเกิดมีขึ้นโดยไม่คำนึงว่า คนอื่นไม่สร้าง ได้แต่ทำและพูดเพื่อทำลาย

เพราะมีบุรพาจารย์ที่ดีสืบต่อกันมาอย่างนี้ ในพระศาสนาและประเทศชาติ บ้านเมืองจึงมีปูชนียบุคคล

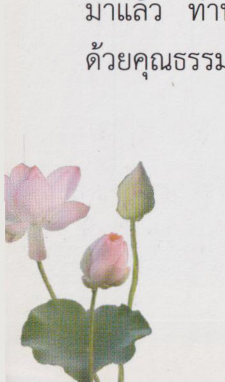
ท่านพระครูเขมาภิรม (เกษม) ฉายา สิริวฑฺฒโน อดีตเจ้าอาวาสวัดอ่างแก้ว เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ท่านได้ปฏิบัติตามนัยที่กล่าวมาแล้ว ท่านจึงเป็นปูชนียบุคคล และเป็นผู้สร้างปูชนียบุคคล ท่านจะอิ่มเอิบด้วยคุณธรรมในจิตของท่านตลอดกาล.

สมเด็จพระพุฒาจารย์.

(สมเด็จพระพุฒาจารย์)

ประธานคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช

วัดสระเกศ

มหาบัณฑิตานุสรณ์

สรีรสฺส อสารสฺส วาจา สารสฺส เทหนํ
วาจา จ กลิโน เจว สรีรํปิ ปโยชนํ.

ร่างกายมนุษย์นี้ไป่ เป็นการ
คำกล่าวเป็นแก่นสาร เลิศแล้ว
เลื่องลือชื่อเชิดนาน ดีชั่ว
โอ้ร่างตายแล้วแคล้ว คลาดสิ้น เสร็จสูญ ฯ

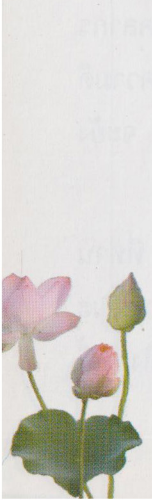
ท่านพระครูเขมาภิรม (เกษม สิริวฑฺฒโน น.ธ.เอก) อดีตเจ้าอาวาสวัดอ่างแก้ว แขวงบางหว้า เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร เป็นพระมหาเถระที่มีปฏิปทาน่าเลื่อมใส ดำรงอยู่ในความสมถะเรียบง่าย ดูแลบริหารสุขภาพดี ทำให้มีสุขภาพแข็งแรง ปฏิบัติศาสนกิจเป็นที่พึ่งของพระภิกษุสามเณรและประชาชนมาตลอดชีวิตของท่าน

การมรณภาพของท่านพระครูเขมาภิรม นับเป็นการสูญเสียบุคลากรที่สำคัญของคณะสงฆ์เขตภาษีเจริญ หากแต่โอวาทคำสอนและคุณธรรมความดีที่ท่านพระครูฯ ได้เมตตาสั่งสอนและบำเพ็ญมาตลอดชีวิตหาได้สูญไปไม่ จะยังคงประทับอยู่ในจิตใจของคณะศิษยานุศิษย์ไปสิ้นกาลนาน

ขออำนาจคุณพระรัตนตรัย กุศลจริยาสัมมาปฏิบัติทั้งปวง ที่ท่านพระครูเขมาภิรมได้บำเพ็ญมา และอานุภาพแห่งกตัญญูกตเวทิตาของคณะศิษยานุศิษย์ที่ได้ร่วมกันบำเพ็ญกุศลมาตั้งแต่ต้นจนถึงงานพระราชทานเพลิงศพนี้

จงเป็นพลวปัจจัยให้ท่านพระครูฯ ได้ประสบสันติสุขในสัมปรายภพ และได้แผ่เมตตาให้คณะศิษยานุศิษย์มีความสุขความเจริญในธรรมยิ่ง ๆ ขึ้นไปเทอญ

(สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์)
คณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช
วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ กทม.
๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๕

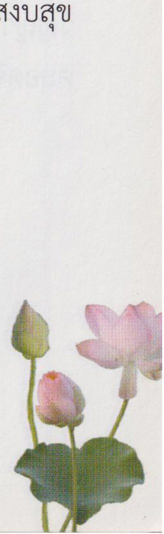
อนิจจา วะตะ สังขารา

ท่านพระครูเขมาภิรม เจ้าอาวาสวัดอ่างแก้ว ได้จากไป เป็นที่เสียดายอาลัยอาวรณ์ของบรรดาศิษยานุศิษย์ และญาติมิตร เป็นอย่างยิ่ง ใครๆ ไม่อยากให้จากไป แต่จะทำอย่างไรได้ ชีวิต สังขารเป็นของไม่เที่ยง เป็นของไม่จีรังยั่งยืน เกิดมาแล้วต้องแก่ ต้องเจ็บ ต้องตาย ไม่ว่าคนหนุ่มคนแก่ ต้องตายด้วยกันหมดทุกรูปทุกนาม ดังธรรมภาษิตที่ว่า

"แท้จริง คนเกิดมาแล้ว ชราเอาความหนุ่มกระชุ่มกระชวยไป โรคาพยาธิเอาพละกำลังไป มัจจุเอาอายุไป ทั้ง ๆ ที่ยังไม่อยากจะไป คนอื่นเอาทรัพย์สมบัติไป ไฟเผาร่างกายหมดไป โดยที่แท้ ท่านผู้เจริญทั้งหลายเอ๋ย กรรมดีหรือชั่วที่ท่านทำไว้ในโลกนี้เท่านั้นจะติดตามตัวไป เหลือไว้แต่ปฏิปทาที่น่าเคารพ และคุณธรรมความดีของพระครูเขมาภิรมเท่านั้น เป็นแบบอย่างที่ดีของอนุชนรุ่นหลังต่อไป"

ด้วยกุศลจริยาสมบัติของท่านที่ได้บำเพ็ญมาทั้งหมดนั้น และกุศลผลบุญที่ศิษย์และญาติมิตรผู้เป็นที่รัก เคารพรักของท่าน พากันบำเพ็ญอุทิศให้มาโดยตลอด ขอจงเป็นบุญหนุนนำตามส่งให้ท่านพระครูถึงสุคติภพ สงบสุขสถิตมั่นอยู่ในสุคติภพชั่วนิรันดร์ เทอญ

(พระธรรมสิทธินายก)
เจ้าอาวาสวัดจันทาราม
เจ้าคณะกรุงเทพมหานคร

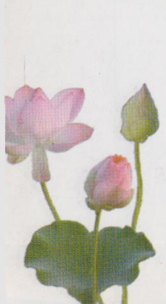

คำนำ

หนังสือ **"ทัศนาพิพิธจิตรกรรมวัดอ่างแก้ว"** เล่มนี้ ทำขึ้นเพื่อเป็นอนุสรณ์แด่ พระครูเขมาภิรม (เกษม สิริวฑฺฒโน) อดีตเจ้าอาวาสวัดอ่างแก้ว เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร หลวงพ่อนับว่าเป็นพระมหาเถระผู้มีอายุพรรษา เป็นที่เคารพนับถือของพระภิกษุสามเณร ญาติโยมของวัดอ่างแก้ว และสาธุชนโดยทั่วไป มีเนื้อหาสาระที่สำคัญ ๒ ประการ คือ ประวัติวัดอ่างแก้ว เพื่อให้ผู้อ่านได้ทราบประวัติความเป็นมาของวัดอ่างแก้ว ได้อย่างถูกต้องชัดเจน และจิตรกรรมฝาผนังอุโบสถวัดอ่างแก้ว ประกอบด้วยภาพพุทธประวัติ ทศชาติ สุภาษิตคำพังเพยสำนวนไทย และทวารบาลผู้พิทักษ์รักษาประตู ซึ่งล้วนเป็นภาพจิตรกรรมฝาผนังที่สวยงาม และมีคุณค่าทางศิลปะเป็นอย่างยิ่ง อีกทั้งยังเป็นการเผยแผ่คำสอนทางพระพุทธศาสนาผ่านทางภาพจิตรกรรมฝาหนังนี้ด้วย

ขออนุโมทนาขอบคุณคณะเจ้าภาพทุกท่าน ที่ร่วมกันบริจาคปัจจัยช่วยค่าพิมพ์ ขอให้มีความสุขความเจริญโดยทั่วกัน อนึ่ง บุญกุศลที่เกิดจากการพิมพ์หนังสืออันเป็นส่วนทานมัยบุญในครั้งนี้ ขออุทิศถวายแด่หลวงพ่อพระครูเขมาภิรม (เกษม สิริวฑฺฒโน) ทุกประการ ขอตั้งกัลยาณจิตอธิษฐานให้ดวงวิญญาณอันบริสุทธิ์ของหลวงพ่อได้ไปสู่สุคติภพ เสวยทิพยสมบัติในสัมปรายภพตลอดจิรัฐิติกาลเทอญ

(พระราชปัญญาภรณ์)
เจ้าอาวาสวัดนางชี
รองเจ้าคณะภาค ๖

อนุโมทนาพจน์

การจัดงานบำเพ็ญกุศล หลวงพ่อพระครูเขมาภิรม (เกษม สิริวฑฺฒโน) อดีตเจ้าอาวาสวัดอ่างแก้ว ตั้งแต่มรณภาพถึงวันพระราชทานเพลิงศพนี้ ได้รับความเมตตาจากเจ้าพระคุณสมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ คณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช ได้มาเยี่ยมศพ และให้กำลังใจแก่พระสงฆ์และญาติโยมวัดอ่างแก้วด้วยดี พระธรรมสิทธินายก เจ้าคณะกรุงเทพมหานคร รับเป็นประธานจัดงาน ทำให้งานดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย และความช่วยเหลือเกื้อกูลจากพระมหาเถรานุเถระ เจ้าคณะพระสังฆาธิการ เพื่อนสหธรรมิก ตลอดถึงความอุปถัมภ์บำรุงจากญาติโยมสาธุชนทั่วไป โดยมีท่านสุธา นิติภานนท์ ประธานจัดงานฝ่ายฆราวาส เป็นต้น คณะสงฆ์วัดอ่างแก้ว รู้สึกซาบซึ้งในความมีน้ำใจของทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง

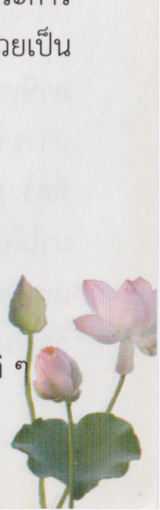
จึงขอประทานกราบขอบพระคุณ เจ้าพระคุณสมเด็จฯ กราบขอบพระคุณพระมหาเถรานุเถระทุกรูป คณะกรรมการทุกท่าน และขออนุโมทนาขอบคุณญาติโยมสาธุชนทุกท่าน ที่มีส่วนร่วมในการบำเพ็ญกุศล ช่วยจัดงาน ให้การอุปถัมภ์ทุกรายการ ทำให้การจัดงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยด้วยดีทุกอย่าง

กุศลจริยาทักษิณานุปทานกิจ ที่บำเพ็ญให้เป็นไปแล้วนี้ทุกประการ ขออุทิศถวายแด่ หลวงพ่อพระครูเขมาภิรม ให้ได้รับรู้และอนุโมทนา เสวยเป็นทิพยสมบัติในสุคติภพนั้นเทอญ

(พระนิตย์ นิตโย)

ผู้รักษาการแทนเจ้าอาวาสวัดอ่างแก้ว

ในนามคณะสงฆ์วัดอ่างแก้ว ศิษยานุศิษย์ และญาติ ๆ

ประวัติวัดอ่างแก้ว
นามวัด และที่ตั้งวัด

วัดอ่างแก้ว เป็นวัดราษฎร์ มีเนื้อที่มากพอสมควร ตั้งอยู่ริมคลองขุดภาษีเจริญฝั่งทิศใต้ หมู่ที่ ๒ แขวงบางหว้า เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ห่างจากประตูน้ำภาษีเจริญประมาณ ๕๐ เส้น ติดถนนพัฒนาการฝั่งขวา เป็นวัดที่สร้างมาตั้งแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๕ ขึ้นครองราชย์ สร้างมาได้ประมาณ ๑๐๐ ปีเศษ โดยพระเดชพระคุณท่านเจ้าคุณพระภาวนาโกศลเถร (รอด) เป็นผู้รวบรวมศรัทธาประชาชนในถิ่นนี้ จัดสร้างขึ้นมา มีนามว่า **วัดอ่างแก้ว**

วัดอ่างแก้วนี้เมื่อสร้างเสร็จเป็นครั้งแรก ที่ดินของวัดมีอยู่น้อย มีเขตปรากฏดังต่อไปนี้ คือ

๑. เขตทางด้านทิศตะวันตก จุดเริ่มแรก นับตั้งแต่ปากอู่เรือติดกับคลองขุดภาษีเจริญ ฝั่งตะวันออกที่มีโรงสังกะสีปกคลุมอยู่ ตรงขึ้นไปทางทิศใต้ถึงคูหลังสุสาน

๒. เขตทางด้านทิศใต้ นับตั้งแต่คูหลังสุสานต่อไปทางทิศตะวันออกถึงปากคูที่ติดกับคลองขวาง ที่มีบ้านปลูกอาศัยอยู่ในเขตวัด

๓. เขตทางด้านทิศตะวันออก นับตั้งแต่ปากคูริมคลองขวางตรงไปทางทิศเหนือขนานไปกับคลองขวาง ถึงปากคูหลังพระเจดีย์ของคุณแม่เล็ก อ่างแก้ว

๔. เขตวัดด้านทิศเหนือ นับตั้งแต่ปากคูหลังพระเจดีย์ของคุณแม่เล็ก อ่างแก้ว ตรงไปทางทิศตะวันตก ขนานไปกับหลังศาลาโรงทึม แล้วหักเลี้ยวไปทางเหนือถึงศาลาท่าน้ำหลังที่ ๒ นับจากด้านทิศตะวันออกแล้วเลี้ยวไปทางทิศตะวันตก ขนานไปกับคลองขุดภาษีเจริญถึงปากอู่เรือโรงสังกะสีฝั่งตะวันออกหมดเขตที่วัดเดิม

ภายหลังมีท่านผู้มีจิตศรัทธา บริจาคที่ดินเพิ่มเติมให้แก่วัดอ่างแก้วอีก ๒ ท่าน คือ

๑. **พระยาวิจิตรนาวาสยาม** บุตรคุณพระสมบูรณ์ ได้ถวายที่ดินทางทิศตะวันตกให้แก่วัด ๑ แปลง มีเส้นบอกเขต ดังนี้

ทิศตะวันออก จุดแรกนับตั้งแต่ปากอู่เรือโรงสังกะสี ฝั่งตะวันตกขึ้นไปทางทิศใต้ถึงปากลำประโดงข้างสุสานฝั่งตะวันตก

ทิศใต้ นับตั้งแต่ปากลำประโดงฝั่งตะวันตกตรงไป ทางทิศใต้ นับตั้งแต่ปากลำประโดงสุสานฝั่งตะวันตกตรงไปทางทิศตะวันตก ขนานไปกับคูข้างถนนตัดใหม่ ถึงปากคูเชิงสะพานที่เชื่อมถนนตัดใหม่

ทิศตะวันตก นับตั้งแต่ปากคูเชิงสะพานเชื่อมถนนตัดใหม่ ตรงขึ้นไปทางทิศเหนือขนานกับคลองร้านขายกาแฟ ถึงปากลำประโดงหลังบ้านคุณนายถมเงิน ไกรฤกษ์

ทิศเหนือ นับตั้งแต่ปากดูเรือโรงสังกระสีฝั่งตะวันตก ขนานไปกับคลองขุดภาษีเจริญ ไปทางทิศตะวันตกถึงปากลำประโดง นอกรั้วโรงเรียนวัดอ่างแก้ว แล้วเลี้ยวหักไปตามลำประโดงทางทิศใต้ ถึงปากลำประโดงหลังบ้านคุณนายถมเงิน แล้วหักเลี้ยวไปทางทิศตะวันตก ขนานไปกับลำประโดงหลังบ้านคุณนายถมเงิน ถึงคลองร้านขายกาแฟ

๒. **คุณแม่เล็ก อ่างแก้ว** ได้ถวายที่ดินด้านตะวันออกเพิ่มให้แก่วัดอีก ๑ แปลง ซึ่งมีเส้นบอกเขต ดังนี้ คือ

ตะวันออก นับตั้งแต่ปากลำประโดง ข้างพระเจดีย์คุณแม่เล็กไปทางทิศเหนือขนานไปกับคลองขวาง ถึงมุมเขื่อนวัดจรดกับคลองขุดภาษีเจริญ

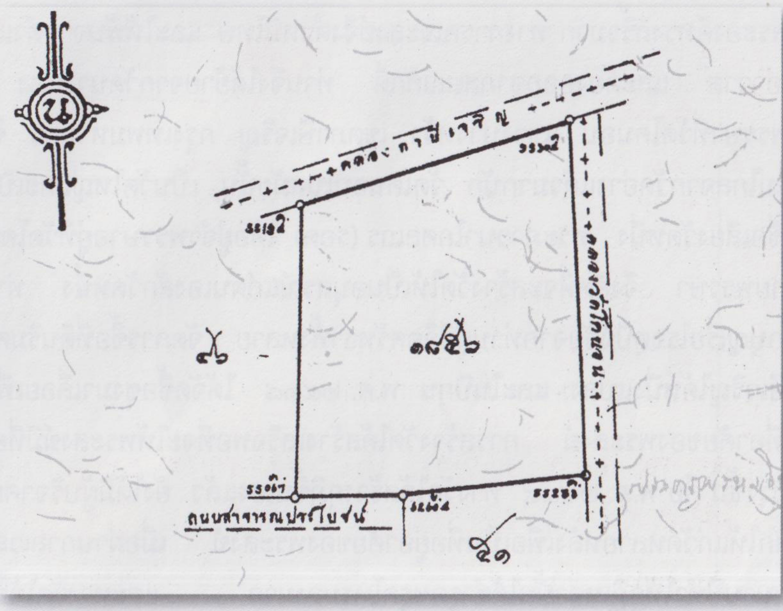
ทิศเหนือ นับตั้งแต่มุมเขื่อนวัดด้านทิศตะวันออกไปทางทิศตะวันตกไปกับคลองขุดภาษีเจริญ ถึงประมาณศาลาท่าน้ำหลังที่สอง (นับจากทิศตะวันออก)

ทิศใต้ นับจากศาลาหลังที่สองตรงขึ้นมาทางทิศใต้ถึงมุมศาลาด้านตะวันตก

ทิศตะวันตก นับจากมุมหลังศาลาโรงทึมด้านตะวันตก ขนานไปกับหลังศาลาโรงทึมทางตะวันออก ถึงปากลำประโดงข้างพระเจดีย์คุณแม่เล็ก

รวมเนื้อที่วัดทั้ง ๓ แปลง มีจำนวน ๑๔ ไร่ ๑๘.๕ ตารางวา

ความเป็นมาของวัดอ่างแก้ว

ไม่มีผู้ใดจารึกไว้เป็นหลักฐาน แต่เท่าที่ได้สอบถามท่านผู้รู้ เช่น พระอธิการเผื่อน วัดศาลาครีน และหมอสิน สุขศรี พอได้ความว่า วัดนี้เป็นวัดที่สร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๕ เมื่อปีชวด พ.ศ. ๒๔๑๙ หลังจากที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๕ ขึ้นครองราชย์ ๗ ปี และสร้างขึ้นภายหลังที่ขุดคลองภาษีเจริญเสร็จเรียบร้อยแล้ว ๘ ปี

ผู้สร้างวัดนี้คือ ท่านเจ้าคุณพระภาวนาโกศลเถร (รอด) ส่วนปฐมเหตุที่พระเถระรูปนี้ได้สร้างวัดอ่างแก้วขึ้นนั้น มีเรื่องเล่ากันว่า ในตอนกลางสมัยรัชกาลที่ ๔ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จพระราชดำเนินทางชลมาร์ค พระราชทานผ้าพระกฐิน ณ วัดนางนอง แขวงบางค้อ เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ในสมัยนั้น มีพระภาวนาโกศลเถร (รอด) เป็นเจ้าอาวาส เมื่อได้รับพระราชทานผ้าพระกฐินแล้ว แต่ไม่ได้ถวายอดิเรก เป็นเหตุ

ให้พระองค์ทรงกริ้วมาก ทางการคณะสงฆ์จึงตำหนิโทษ และให้พ้นจากตำแหน่งเจ้าอาวาส และต้องออกจากสมณศักดิ์ ท่านจึงได้ย้ายจากวัดนางนอง มาจำพรรษาที่วัดโคนอน แขวงบางหว้า เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ซึ่งตั้งอยู่ไม่ไกลจากวัดอ่างแก้วมากนัก วัดโคนอนในสมัยนั้น เป็นวัดใหญ่และเป็นวัดที่มีชื่อเสียงวัดหนึ่ง พระภาวนาโกศลเถร (รอด) ได้อยู่จำพรรษาอยู่ที่วัดโคนอนหลายพรรษา จึงคิดที่จะสร้างวัดให้เป็นอนุสรณ์แก่ตนเองสักวัดหนึ่ง ท่านได้บอกบุญเรี่ยไรจตุปัจจัยจากท่านผู้มีจิตศรัทธาทั้งหลาย จัดการซื้อที่ดินริมคลองภาษีเจริญได้หนึ่งแปลง และในปีกุน พ.ศ. ๒๔๑๘ ได้จัดซื้อซุงมาเลื่อยเพื่อทำกุฏิที่อาศัยของพระสงฆ์ การสร้างวัดได้สร้างเสร็จพอที่จะให้พระสงฆ์มีที่อยู่ได้ในปีรุ่งขึ้น คือ พ.ศ. ๒๔๑๙ ทางวัดได้สร้างกุฏิขึ้นเองแล้ว ยังได้มีผู้บริจาคเรือนไม้สักให้แก่วัดหลายหลังเพื่อเป็นที่อยู่อาศัยของพระสงฆ์ เมื่อผ่านกาลเวลามาเนิ่นนานปีทำให้กุฏิเหล่านั้นได้ชำรุดทรุดโทรมลงมาก และทางวัดได้รื้อมาประกอบและปฏิสังขรณ์ใหม่หมดแล้ว

เมื่อการสร้างกุฏิเสร็จเรียบร้อย พระภาวนาโกศลเถร (รอด) ได้จัดให้พระภิกษุผู้เป็นศิษย์ของท่านมาอยู่จำพรรษาที่วัดนี้จำนวน ๕ รูป และพระเบี้ยวได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าอาวาสรูปแรกของวัดอ่างแก้ว

เมื่อ พ.ศ.๒๔๒๐ ปีฉลู ได้จัดสร้างอุโบสถ และได้จัดให้มีการผูกพัทธสีมาในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๒๑ สาเหตุที่วัดได้นามวัดอ่างแก้วนั้น พระภาวนา-โกศลเถร (รอด) ได้เห็นว่า ที่ดินทางด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของบริเวณที่สร้างอุโบสถนั้น มีลักษณะเป็นอ่าง มีน้ำใส ๆ ขังอยู่ จึงได้ถือเอาลักษณะที่ดินแห่งนั้นมาเป็นนามวัดว่า **วัดอ่างแก้ว** ได้ใช้นามนี้เป็นชื่อของวัดมาโดยลำดับโดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงมาถึงทุกวันนี้

ลำดับเจ้าอาวาส

๑. พระอธิการเบี้ยว อินฺทสุวณฺโณ เป็นเจ้าอาวาสรูปแรก และเป็นศิษย์ของพระภาวนาโกศลเถร (รอด) อุปสมบทที่วัดนางนอง มีพระภาวนาโกศลเถร (เอี่ยม สุวณฺณสโร) ในสมัยนั้นยังเป็นพระปลัดเอี่ยมฐานานุกรมของพระภาวนาโกศลเถร (รอด) และพระอาจารย์อีกรูปหนึ่งที่วัดนางนอง เป็นพระคู่สวดกรรมวาจาจารย์ ท่านอุปสมบทแล้วก็ได้ติดตามพระอาจารย์มาอยู่ที่วัดโคนอน เมื่อท่านได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าอาวาสวัดอ่างแก้วแล้ว ก็ได้สร้างศาลาการเปรียญ ๑ หลัง ทางด้านทิศตะวันออกของวัด ตรงบริเวณที่เป็นศาลาการเปรียญปัจจุบันนี้ ท่านดำรงตำแหน่งตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๒๐ ถึง พ.ศ. ๒๔๖๔ รวมได้ ๔๔ ปี จึงได้ถึงแก่มรณภาพลง

๒. พระอธิการพลอย สุวณฺโณ เดิมท่านเป็นศิษย์วัดอ่างแก้ว เมื่ออายุครบอุปสมบทแล้ว ได้ไปอุปสมบทที่วัดเชิงเลน โดยมีพระครูคิด วัดใหม่อำเภอนครไชยศรี เป็นพระอุปัชฌาย์ พระอธิการเบี้ยว อินฺทสุวณฺโณ วัดอ่างแก้ว และพระญาณสมโภช วัดมหาธาตุ กรุงเทพมหานคร เป็นพระคู่สวดกรรมวาจาจารย์ ในสมัยที่ท่านได้เป็นเจ้าอาวาส ได้บอกบุญเรี่ยไรจตุปัจจัยจากพุทธศาสนิกชนช่วยกันสร้างศาลาขึ้นอีก ๑ หลัง และได้สร้างเขื่อนคอนกรีตเสริมเหล็กที่บริเวณริมคลองหน้าวัด แต่เป็นที่น่าเสียดายที่การก่อสร้างยังไม่แล้วเสร็จ ท่านก็ได้ถึงแก่มรณภาพเสียก่อน เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๗๙ รวมเวลาอยู่ในตำแหน่งเจ้าอาวาส ๑๕ พรรษา

๓. พระอธิการอุ่น พฺรหฺมสโร ท่านอุปสมบทที่วัดบางแค พระครูมิลาภรณ์ เจ้าอาวาสวัดบางแคเป็นพระอุปัชฌาย์ พระอธิการเบี้ยว อินฺทสุวณฺโณ วัดอ่างแก้ว และพระอธิการเผื่อน วัดศาลาครีน เป็นคู่กรรมวาจาจารย์ พระอธิการอุ่น ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดอ่างแก้ว ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๙ ถึง

พ.ศ. ๒๔๘๗ รวม ๘ ปี มีผลงานด้านก่อสร้างเขื่อนคอนกรีตเสริมเหล็กต่อจากที่สร้างไว้ตั้งแต่สมัยเจ้าอาวาสรูปก่อนให้สำเร็จลง และได้ทำการบูรณะโรงทึมที่ชำรุดทรุดโทรมมีสภาพให้ดีขึ้น ภายหลังเกิดความเบื่อหน่ายในเพศบรรพชิตจึงได้ลาสิกขาไป

๔. พระครูพรหมโชติวัฒน์ (บุญมี) นามสกุล กิตติธรรม เกิดวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๔๓๒ ที่บ้านตำบลหลักสอง อำเภอหนองแขม จังหวัดธนบุรี นามบิดา นายจีนฮก นามมารดา นางแดง พึ่งมี

บรรพชาอุปสมบท เมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๔๕๒ ณ วัดอ่างแก้ว แขวงบางหว้า เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

พระภาวนาโกศลเถร (เอี่ยม สุวณฺณสโร) วัดหนัง เป็นพระอุปัชฌาย์

พระอธิการเบี้ยว อินฺทสุวณฺโณ วัดอ่างแก้ว เป็นพระกรรมวาจารจารย์

พระครูสังวรยุตตินทรีย์ (คำ ช้างมงคล) วัดหนัง เป็นพระอนุสาวนาจารย์

ท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีปัญญาความทรงจำแม่นยำเป็นอย่างดี เขียนและอ่านภาษาไทยและภาษาขอมได้ ได้ศึกษาพระธรรมและวินัยพอสมควรแก่การประพฤติปฏิบัติเป็นอย่างดี แต่มิได้เข้าสอบความรู้ ท่านเป็นผู้มีความชำนาญในช่างไม้ ช่างแก้นาฬิกา ตะเกียงลาน และความรู้ด้านศิลปะอื่น ๆ อีกหลายแขนง ท่านได้ส่งเสริมให้พระภิกษุสามเณรศึกษาพระธรรมวินัยเข้าสอบนักธรรมสนามหลวง อบรมเทศนาสั่งสอนประชาชนทุกวันพระ ได้มีตำแหน่งหน้าที่ทางการปกครองดังนี้ ได้ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดอ่างแก้วเมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๔๘๗ และได้เป็นผู้รักษาการแทนเจ้าอาวาสวัดโคนอนเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๘

ท่านพัฒนาวัดทำให้มีความเจริญรุ่งเรืองมาโดยลำดับ ดังนี้

พ.ศ. ๒๔๘๘ บูรณะอุโบสถ

พ.ศ. ๒๔๙๑ สร้างถนนคอนกรีตหน้าศาลาโรงทึม

พ.ศ. ๒๔๙๔ สร้างสุสานเก็บศพ

พ.ศ. ๒๔๙๖ สร้างถนนจากหน้าสุสานไปสู่ศาลาโรงทึม และหอสวดมนต์

พ.ศ. ๒๔๙๙ ซ่อมแซมช่อฟ้าใบระกาอุโบสถ

พ.ศ. ๒๕๐๐ ซ่อมแซมกำแพงอุโบสถ และสร้างซุ้มประตูอุโบสถทั้ง ๔ ด้าน

พ.ศ. ๒๕๐๐ - ๒๕๐๒ ย้ายและซ่อมแซมกุฏิสงฆ์ จัดเข้าระเบียบใหม่

พ.ศ. ๒๕๐๓ สร้างศาลาโรงทึม พ.ศ. ๒๕๐๓

พ.ศ. ๒๕๐๔ สร้างโรงครัว

พ.ศ. ๒๕๐๕ สร้างศาลาท่าน้ำ ๒ หลัง

พ.ศ. ๒๕๐๖ สร้างฌาปนสถาน

พ.ศ. ๒๕๐๘ สร้างศาลาการเปรียญ

พ.ศ. ๒๕๑๑ สร้างเขื่อนคอนกรีตเสริมเหล็กหน้าโรงเรียน ยาว ๓๕ วา

พ.ศ. ๒๕๑๒ สร้างเขื่อนคอนกรีตเสริมเหล็ก ริมคลองขวาง

พ.ศ. ๒๕๑๔ สร้างกำแพงก่ออิฐถือปูน และสร้างซุ้มประตู ริมถนนพัฒนาการ

พ.ศ. ๒๕๑๕ ร่วมกับราชการ สร้างสะพานข้ามคลองหน้าวัด และท่อระบายน้ำ

พ.ศ. ๒๕๑๗ บูรณปฏิสังขรณ์อุโบสถครั้งที่ ๒

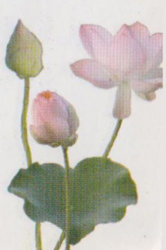
พ.ศ. ๒๕๑๘ สร้างห้องน้ำห้องสุขา และทำเพดานศาลาโรงทึม เดินสายไฟฟ้า

พ.ศ. ๒๕๑๙ สร้างใบเสมาบนกำแพงอุโบสถ

พ.ศ. ๒๕๒๑ สร้างศาลาบำเพ็ญกุศล และสุสานบรรจุศพ ๒ แถว

พ.ศ. ๒๕๒๒ สร้างศาลาโรงครัว

พ.ศ. ๒๕๒๓ สร้างเจดีย์ ๒ องค์

สมณศักดิ์

พ.ศ. ๒๔๙๐ เป็นพระกรรมวาจาจารย์

พ.ศ. ๒๔๙๕ เป็นพระครูชั้นประทวน

พ.ศ. ๒๕๐๐ เป็นพระครูสัญญาบัตรเจ้าอาวาสวัดราษฎร์ชั้นตรี ราชทินนามที่ **พระครูพรหมโชติวัฒน์**

พ.ศ. ๒๕๐๙ ได้รับพระราชทานเลื่อนสมณศักดิ์ เป็น พระครูสัญญาบัตรเจ้าอาวาสวัดราษฎร์ชั้นโท ในราชทินนามเดิม

พ.ศ. ๒๕๑๖ ได้รับพระราชทานเลื่อนสมณศักดิ์ เป็น พระครูสัญญาบัตรเจ้าอาวาสวัดราษฎร์ชั้นเอก ในราชทินนามเดิม

ท่านได้ถึงแก่มรณภาพด้วยโรคชรา เมื่อวันอังคารที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๔ เวลา ๑๙.๐๕ น. ณ กุฏิเจ้าอาวาส วัดอ่างแก้ว แขวงบางหว้า เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

สิริรวมอายุได้ ๙๒ ปี ๙ วัน ๗๒ พรรษา

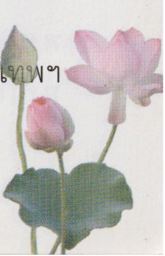

๕. พระครูเขมาภิรม (เกษม) นามสกุล **อึ้งวิบูลย์**

ฉายา **สิริวฑฺฒโน** อายุ ๘๗ พรรษา ๖๗ นักธรรมชั้นเอก ประถมปีที่ ๔ โรงเรียนวัดอ่างแก้ว เกิดวันศุกร์ ที่ ๕ ธันวาคม ๒๔๖๗ ปีชวด ณ บ้านเลขที่ ๔๐ หมู่ที่ ๒ แขวงบางหว้า เขตภาเจริญ กรุงเทพมหานคร บิดา นายฉ่องอ้อน มารดา นางทิม อึ้งวิบูลย์

บรรพชา-อุปสมบท	วันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๔๘๘ ณ วัดอ่างแก้ว แขวงบางหว้า เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร
พระอุปัชฌาย์	พระวิเชียรกวี (ฉัตร) วัดหนัง เขตจอมทอง กรุงเทพฯ
พระกรรมวาจารย์	พระครูพรหมโชติวัฒน์ วัดอ่างแก้ว กรุงเทพฯ
พระอนุสาวนาจารย์	พระครูสุนทรศีลสมาจารย์ วัดหนัง เขตจอมทอง กรุงเทพฯ
ความชำนาญพิเศษ	การทำบัญชี-ลูกคิด และงานนวกรรม

งานปกครอง

พ.ศ. ๒๕๐๕ เป็นผู้ปกครองดูแลพระภิกษุ สามเณร และศิษย์วัด

พ.ศ. ๒๕๑๐ เป็นผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดอ่างแก้ว

พ.ศ. ๒๕๑๑ เป็นพระกรรมวาจา

พ.ศ. ๒๕๒๖ เป็นเจ้าอาวาสวัดอ่างแก้ว

ระเบียบปฏิบัติของวัดอ่างแก้ว ได้มีการทำอุโบสถ ทำวัตรสวดมนต์เช้าเย็น ตลอดปี ได้ปกครองดูแลพระภิกษุสามเณร ศิษย์วัด ตามพระธรรมวินัย พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ กฎ ระเบียบ คำสั่ง ของมหาเถรสมาคม

งานศึกษา

พ.ศ. ๒๕๐๕ เป็นครูสอนพระปริยัติธรรมวัดอ่างแก้ว

พ.ศ. ๒๕๑๐ เป็นกรรมการศึกษาและอุปถัมภ์โรงเรียนวัดอ่างแก้ว
จัดให้พระภิกษุสามเณรศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรมและบาลี

งานก่อสร้าง

พ.ศ. ๒๕๓๓	สร้างเขื่อนคอนกรีตด้านตะวันออก	เป็นเงิน	๒๓๐,๐๐๐	บาท
พ.ศ. ๒๕๓๕	สร้างศาลาพรหมโชติวัฒน์	เป็นเงิน	๑,๒๐๐,๐๐๐	บาท
พ.ศ. ๒๕๓๖	สร้างแนวเสาหน้าอุโบสถ	เป็นเงิน	๕๕,๘๗๒	บาท
พ.ศ. ๒๕๓๗	สร้างศาลาพรชูเกียรติ ๑๒x๑๘ เมตร	เป็นเงิน	๑,๘๐๐,๐๐๐	บาท
พ.ศ. ๒๕๓๙	- สร้างหอระฆัง-หอกลอง ๘x๘ เมตร	เป็นเงิน	๑,๐๐๐,๐๐๐	บาท
	- เทพื้นคอนกรีตบริเวณหน้าวัด	เป็นเงิน	๖๕๐,๐๐๐	บาท
พ.ศ. ๒๕๔๑ -	สร้างกุฏิทรงไทย ๖x๑๒ เมตร	เป็นเงิน	๖๕๕,๐๐๐	บาท
	- เทพื้นคอนกรีตเสริมเหล็กหน้าเมรุ	เป็นเงิน	๒๕๔,๓๗๕	บาท
	- ทำถนนคอนกรีต	เป็นเงิน	๔๒๓,๐๐๐	บาท
พ.ศ. ๒๕๔๕	สร้างศาลาเอนกประสงค์ ๙.๕x๒๕ ม.	เป็นเงิน	๑,๙๕๖,๗๐๐	บาท
พ.ศ. ๒๕๔๘	สร้างศาลาเอนกประสงค์ ๓๐x๕๐ ม.	เป็นเงิน	๖,๐๐๐,๐๐๐	บาท

งานปฏิสังขรณ์

พ.ศ. ๒๕๔๑ บูรณะศาลาโรงครัว ๑๒x๒๐ เมตร เป็นเงิน ๒๙๐,๐๐๐ บาท

พ.ศ. ๒๕๔๒ - ซ่อมแซมปรับปรุงศาลา ๐๘ เป็นเงิน ๒๒๐,๐๐๐ บาท

- ต่อเติมอาคารเมรุ-ติดตั้งเตาเผาใหม่ เป็นเงิน ๔๗๐,๐๐๐ บาท
- ซ่อมฐานพระประธานในอุโบสถ เป็นเงิน ๕๕,๐๐๐ บาท

งานสาธารณสงเคราะห์

พ.ศ. ๒๕๔๒ บริจาคเงินให้แก่ โรงพยาบาลรามาธิบดี เป็นเงิน ๕๐,๐๐๐ บาท

พ.ศ. ๒๕๔๖ บริจาคเงินให้แก่ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ เป็นเงิน ๒๐,๐๐๐ บาท

พ.ศ. ๒๕๔๗ บริจาคเงินให้แก่ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท

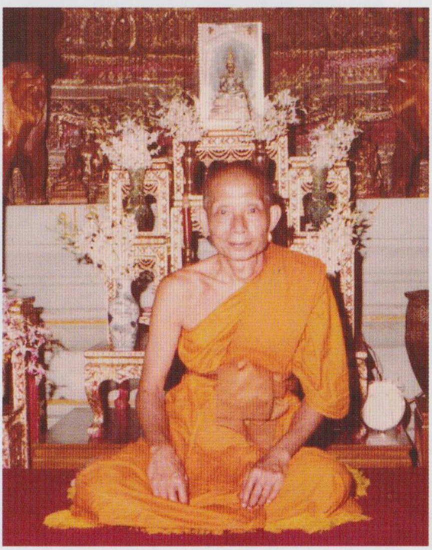
พ.ศ. ๒๕๔๘ บริจาคเงินให้แก่ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ เป็นเงิน ๒๐,๐๐๐ บาท

รวมผลงานการก่อสร้างทุกรายการ เป็นเงิน ๑๔,๒๒๔,๙๔๗ บาท

รวมผลงานปฏิสังขรณ์ทุกรายการ เป็นเงิน ๑,๐๓๕,๐๐๐ บาท

รวมผลงานสาธารณสงเคราะห์ เป็นเงิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท

รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๕,๓๕๙,๙๔๗ บาท

สมณศักดิ์

พ.ศ. ๒๕๓๒ ได้รับพระราชทานสมณศักดิ์ เป็นพระครูสัญญาบัตร
เจ้าอาวาสวัดราษฎร์ชั้นโท ที่ **พระครูเขมาภิรม**

พ.ศ. ๒๕๔๙ ได้รับพระราชทานเลื่อนสมณศักดิ์ เป็นพระครูสัญญาบัตร
เจ้าอาวาสวัดราษฎร์ชั้นเอก ในราชทินนามเดิม

ปกติหลวงพ่อพระครูเขมาภิรม แม้จะมีอายุมากแล้ว แต่ก็เป็นผู้มีสุขภาพแข็งแรงดีตามอัตภาพ หลวงพ่อได้เป็นคนไข้พิเศษของโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ และได้ไปพบหมอทุก ๓ เดือน ก่อนมรณภาพหลวงพ่อมีอาการท้องเสีย และเข้ารับการตรวจที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ และมีอาการติดเชื้อในลำไส้และในกระแสเลือด ทำให้มีอาการทรุดลงตามลำดับ และได้ถึงแก่มรณภาพลงเมื่อวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๕๕ ณ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

สิริรวมอายุได้ ๘๗ ปี ๔ เดือน ๑ วัน ๖๗ พรรษา

ประวัติการทำวัตถุมงคล

หลวงพ่อพระครูพรหมโชติวัฒน์ (บุญมี พฺรหฺมโชติโก) อดีตเจ้าอาวาสวัดอ่างแก้ว ท่านเป็นศิษย์ของพระภาวนาโกศลเถร (เอี่ยม สุวณฺณสโร) อดีตเจ้าอาวาสวัดโคนอนและวัดหนังบางขุนเทียน หลวงพ่อเป็นพระเถระผู้มีพรรษายุกาลมาก กอร์ปไปด้วยเมตตาธรรมสูง มีจิตตั้งมั่นเป็นสมาธิเป็นอย่างดี เป็นพระคณาจารย์ที่มีคุณธรรม มีวิทยาคมเป็นที่เลื่องลือไปไกลไปถึงหัวเมืองพิษณุโลกก็รู้จักท่านเป็นอย่างดี มีผู้อาราธนาท่านไปนั่งปรกในพิธีพุทธาภิเษกอยู่เสมอ จึงเป็นที่ยอมรับในหมู่พระวิทยาจารย์ผู้ที่ทรงวิทยาคม ถึงปัจจุบันนี้

ท่านพระครูพรหมโชติวัฒน์ ได้สร้างวัตถุมงคลขึ้นหลายรุ่น เพื่อแจกจ่ายแก่ศิษยานุศิษย์และญาติโยมผู้มีจิตศรัทธาในคราวทำบุญอายุบ้าง สมนาคุณแก่ผู้ร่วมบริจาคสร้างถาวรวัตถุภายในวัดบ้าง มีทั้งปลุกเสกเองและทำพิธีพุทธาภิเษกแยกเป็นหลายรุ่นแยกตาม พ.ศ.ที่สร้าง ดังนี้

พ.ศ. ๒๕๐๒ สร้างเหรียญชินราชเสมาเล็ก ทำพิธีปลุกเสกเอง

พ.ศ. ๒๕๐๓ สร้างเหรียญรูปพระครูพรหมโชติวัฒน์ เสมาใหญ่ ปลุกเสกเอง

พ.ศ. ๒๕๐๔ สร้างเหรียญพระพุทธชินราช ทำพิธีปลุกเสกเอง

พ.ศ. ๒๕๑๐ สร้างเหรียญหลวงพ่อโต (หน้าโบสถ์) ทำพิธีปลุกเสกเอง

พ.ศ. ๒๕๑๑ สร้างเหรียญรูปหลวงพ่อฯ ครึ่งองค์ เสมาเล็ก ทำพิธีปลุกเสกเอง

พ.ศ. ๒๕๑๖ สร้างเหรียญรูปหลวงพ่อฯ เต็มองค์ ราชเสมาใหญ่ จัดทำพิธีพุทธาภิเษกที่วัด โดยพระคณาจารย์ผู้ทรงวุฒิวิทยาคมหลายท่านดังนี้ หลวงพ่อเงินวัดดอนยายหอม หลวงพ่อแพ วัดพิกุลทอง หลวงปู่โต๊ะ วัดประดู่ฉิมพลี หลวงปู่ทองอยู่ วัดใหม่หนองพะอง หลวงพ่อเล็ก วัดหนองดินแดง หลวงพ่อพัฒน์ วัดบึงบวรสถิต ชลบุรี หลวงพ่อเส่ง วัดกัลยาณมิตร หลวงพ่อไพฑูรย์ วัดโพธินิมิตร หลวงพ่อถิร วัดป่าเลย์ไลย์ สุพรรณบุรี หลวงพ่อเก็บ

วัดดอนเจดีย์ สุพรรณบุรี หลวงพ่อวัย วัดเขาพนมยงค์ สระบุรี หลวงพ่อคำมี วัดถ้ำคูหาสวรรค์ ลพบุรี หลวงพ่อพริ้ง วัดโก่งธนู ลพบุรี และหลวงพ่อบุญมี วัดอ่างแก้ว

การทำพุทธาภิเษกครั้งนี้ ได้จัดสร้างวัตถุมงคลหลายอย่าง เช่น พระพุทธรูปบูชาเชียงแสน ขนาด หน้าตัก ๙ นิ้ว และ ๕ นิ้ว รูปหล่อหลวงพ่อฯ หน้าตัก ๖ นิ้ว พระสมเด็จ พระนางพญา พระรูปหลวงพ่อฯ ในวงค์พระจันทร์ เนื้อผง การทำพิธีครั้งนี้ นับเป็นมหาพุทธาภิเษกที่ยิ่งใหญ่ครั้งแรกของวัดอ่างแก้ว

พ.ศ. ๒๕๑๗ สร้างหรียญหลวงพ่อฯ เต็มองค์ เสมาใหญ่ จัดทำพิธีพุทธาภิเษก ที่วัด โดยพระคณาจารย์ผู้ทรงวุฒิวิทยาคมหลายท่าน ดังนี้ หลวงปู่โต๊ะ วัดประดู่ฉิมพลี หลวงพ่อแพ วัดพิกุลทอง หลวงพ่อถิร วัดป่าเลย์ไลย์ สุพรรณบุรี หลวงพ่อทองอยู่ วัดใหม่หนองพะองค์ สมุทรสาคร หลวงพ่อสุด วัดกาหลง สมุทรสาคร หลวงพ่อเล็ก วัดหนองดินแดง นครปฐม หลวงพ่อพัฒน์ วัดบึงบวรสถิต ชลบุรี หลวงพ่อเก็บ วัดดอนเจดีย์ สุพรรณบุรี และหลวงพ่อบุญมี วัดอ่างแก้ว โดยหลวงพ่อพระครูพรหมโชติวัฒน์ (บุญมี) เป็น ประธานปรกตลอดพิธี

พ.ศ. ๒๕๒๑ สร้างเหรียญหลวงพ่อฯ รูปไข่ (รุ่นไม่มีห่วง) ทำแจกในงานบรรจุ อัฐิบรรพบุรุษของท่าน ที่สุสานวิสุทธิมรรคคีรี จังหวัดสระบุรี ทำพิธีปลุกเสกเอง

พ.ศ. ๒๕๒๒ อุดชันรงค์ เป็นแบบพระชัยวัฒน์ จัดทำขึ้นพร้อมรูปหล่อพระ เครื่อง และรูปหล่อบูชาเท่าตัวของหลวงพ่อฯ

พ.ศ. ๒๕๒๓ สร้างเหรียญหลวงพ่อฯ รุ่นนี้ถือว่าเป็นรุ่นสุดท้ายของหลวงพ่อ พระครูพรหมโชติวัฒน์ (บุญมี)

พ.ศ. ๒๕๐๓

วัตถุมงคลของวัดอ่างแก้ว
สร้างสมัย
พระครูพรหมโชติวัฒน์
(บุญมี พฺรหฺมโชติโก)
พ.ศ. ๒๕๐๒ - ๒๕๒๓

พ.ศ. ๒๕๐๒

พ.ศ. ๒๕๐๔

พ.ศ. ๒๕๑๐

พ.ศ. ๒๕๑๑

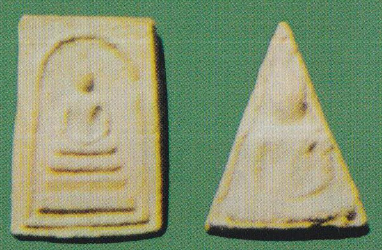
พ.ศ. ๒๕๑๒

พ.ศ. ๒๕๑๒

พ.ศ. ๒๕๑๔

พ.ศ. ๒๕๑๖

พ.ศ. ๒๕๑๖

พ.ศ. ๒๕๑๖

พ.ศ. ๒๕๑๗

พ.ศ. ๒๕๒๑

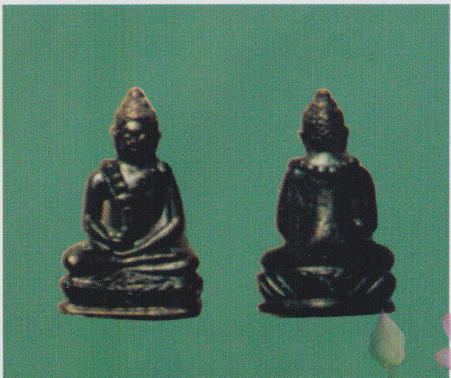
พ.ศ. ๒๕๒๒

พ.ศ. ๒๕๒๓

พ.ศ. ๒๕๒๙

พ.ศ. ๒๕๒๒

พ.ศ. ๒๕๓๒

วัตถุมงคลของวัดอ่างแก้ว
สร้างสมัย
พระครูเขมาภิรม
(เกษม สิริวฑฺฒโก)
พ.ศ. ๒๕๒๖ - ๒๕๕๕

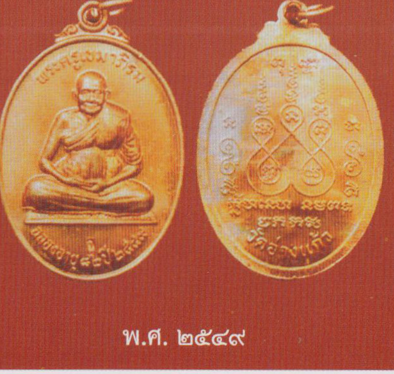

พ.ศ. ๒๕๓๙

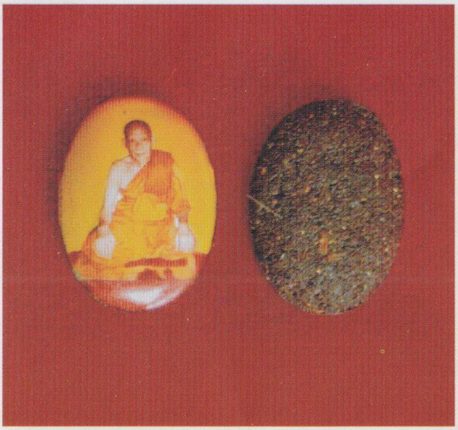

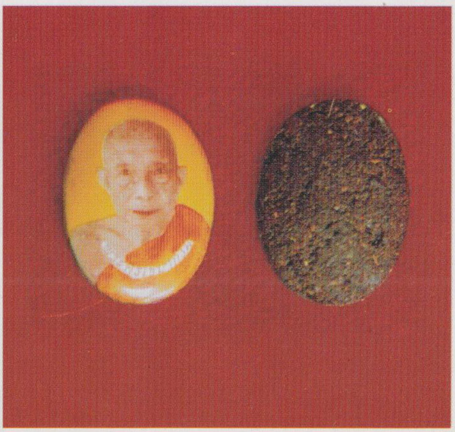
พ.ศ. ๒๕๓๒

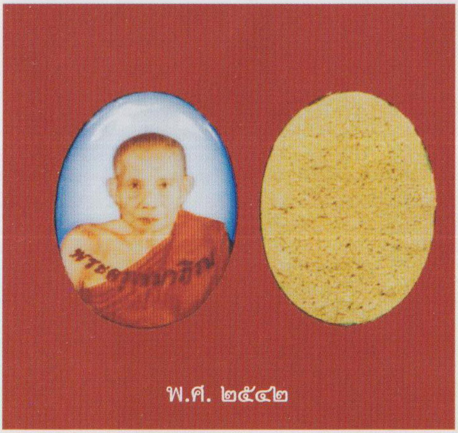

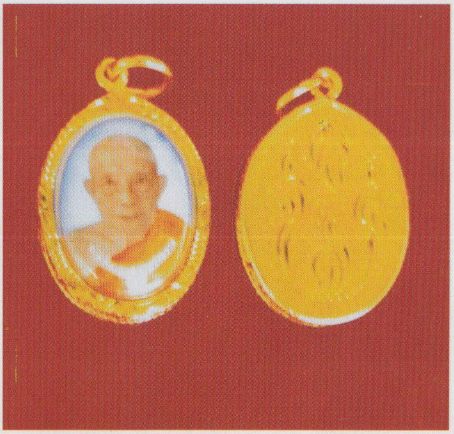
พ.ศ. ๒๕๔๙

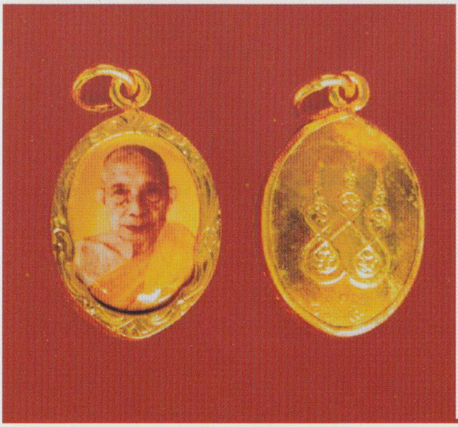

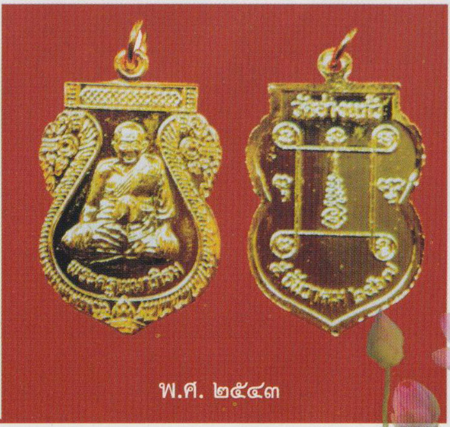

พ.ศ. ๒๕๔๒

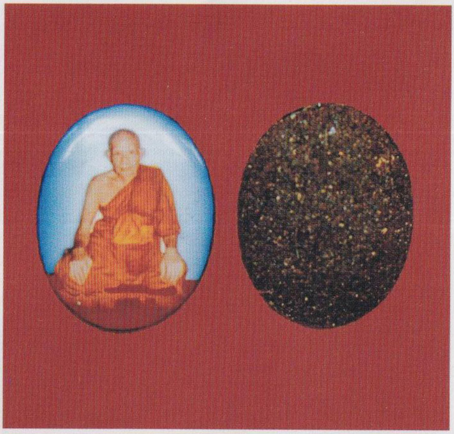

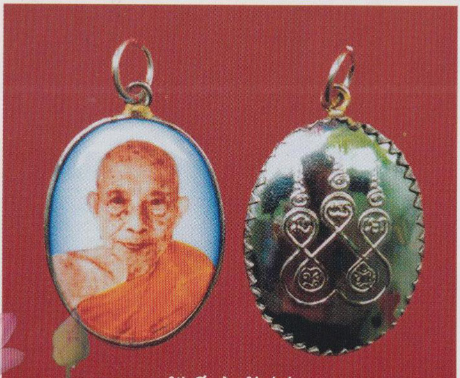
พ.ศ. ๒๕๔๓

พ.ศ. ๒๕๔๗

พ.ศ. ๒๕๕๑

ทัศนาพิพิธจิตรกรรมวัดอ่างแก้ว

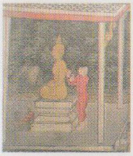
ภาพจิตรกรรมฝาผนังอุโบสถของวัดอ่างแก้ว เป็นจิตรกรรมที่ประณีตสวยงามมาก มีเนื้อที่ของภาพจิตรกรรม ดังนี้ ชั้นบนเป็นภาพพุทธประวัติ เริ่มตั้งแต่ประสูติ ถึงปรินิพพาน เป็นภาพที่มีความต่อเนื่องกันเป็นผืนใหญ่เป็นอันเดียวกัน ไม่มีข้อความบอกกำกับไว้ ทำให้ต้องดูภาพจิตรกรรมพร้อมทั้งลำดับเรื่องราวในพุทธประวัติไปด้วย ในหนังสือเล่มนี้นำภาพพุทธประวัติที่เนื่องด้วยสังเวชนียสถาน ๔ ตำบลเท่านั้นมานำเสนอ ชั้นล่างระหว่างช่องหน้าต่างจะเป็นภาพทศชาติ และล่างสุด จะเป็นภาพสุภาษิต คำพังเพย สำนวนไทย ซึ่งแต่ละภาพไม่มีคำอธิบาย ต้องดูจากภาพจิตรกรรมแล้วจึงจะรู้ว่าเป็นสุภาษิต คำพังเพยหรือสำนวนไทยว่าด้วยเรื่องอะไร และภาพลายรดน้ำ เป็นภาพทวารบาลผู้พิทักษ์รักษาประตู ซึ่งก็มีความประณีตสวยงามเช่นกัน ได้แบ่งภาพจิตรกรรมเป็น ๔ เรื่อง ดังนี้

๑. พุทธประวัติ ตอน สังเวชนียสถาน จำนวน ๔ ภาพ คือ สถานที่ประสูติ ตรัสรู้ แสดงปฐมเทศนา และปรินิพพาน

๒. ทศชาติ จำนวน ๑๐ ภาพ มีภาพพระเตมีย์ ผู้บำเพ็ญเนกขัมมบารมี เป็นภาพแรก มีภาพพระเวสสันดร ผู้บำเพ็ญทานบารมีเป็นภาพสุดท้าย

๓. สุภาษิต คำพังเพย สำนวนไทย จำนวน ๓๖ ภาพ เป็นจิตรกรรมที่สื่อความหมายถึงถ้อยคำเป็นเชิงเปรียบเทียบ ติชม ให้ข้อคิด หรือเป็นเชิงคำสอน

๔. ทวารบาล ผู้พิทักษ์รักษาประตู จำนวน ๖ ภาพ เป็นภาพลายรดน้ำของประตูอุโบสถด้านหน้า ๒ คู่ ด้านหลัง ๒ คู่ และหน้าต่าง ๒ คู่ และลายรดน้ำ ภาพวัวและแพะ ๒ ภาพ

พุทธประวัติ
ตอน สังเวชนียสถาน ๔ ตำบล

พระผู้มีพระภาคตรัสว่า "อานนท์ สังเวชนียสถาน ๔ แห่งนี้เป็นสถานที่ศูนย์รวม ที่กุลบุตรผู้มีศรัทธาควรไปดู สังเวชนียสถาน ๔ แห่ง อะไรบ้าง คือ

๑. สังเวชนียสถานที่กุลบุตรผู้มีศรัทธาควรไปดู ด้วยระลึกว่า 'ตถาคตประสูติในที่นี้'

๒. สังเวชนียสถานที่กุลบุตรผู้มีศรัทธาควรไปดู ด้วยระลึกว่า 'ตถาคตได้ตรัสรู้อนุตตรสัมมาสัมโพธิญาณในที่นี้'

๓. สังเวชนียสถานที่กุลบุตรผู้มีศรัทธาควรไปดู ด้วยระลึกว่า 'ตถาคตทรงประกาศธรรมจักรอันยอดเยี่ยมในที่นี้'

๔. สังเวชนียสถานที่กุลบุตรผู้มีศรัทธาควรไปดู ด้วยระลึกว่า 'ตถาคตได้เสด็จดับขันธปรินิพพานด้วยอนุปาทิเสสนิพพานธาตุในที่นี้'

อานนท์ ชนเหล่าใดเหล่าหนึ่งจาริกไปยังเจดีย์จักมีจิตเลื่อมใสตายไป ชนเหล่านั้นทั้งหมดหลังจากตายแล้วจะไปเกิดในสุคติโลกสวรรค์

ลุมพินีวัน เป็นสถานที่ประสูติของพระพุทธเจ้า
ปัจจุบันอยู่ในประเทศเนปาล

พุทธคยา เป็นสถานที่ตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า
ณ ใต้ต้นศรีมหาโพธิ์ ประเทศอินเดีย

สารนารถ เป็นสถานที่แสดงปฐมเทศนา
ทรงแสดงธัมมจักกัปปวัตนสูตรโปรดปัญจวัคคีย์ ประเทศอินเดีย

กุสินารา เป็นสถานที่เสด็จดับขันธปรินิพพาน
อยู่ในเขตสาลวโนทยานของพระเจ้ามัลละ ประเทศอินเดีย

ทศชาติ
พระโพธิสัตว์ผู้เปี่ยมด้วยบารมี

ทศชาติ เป็นเรื่องราวที่กล่าวถึงการอุบัติขึ้นของพระโพธิสัตว์ ๑๐ ชาติสุดท้าย เพื่อบำเพ็ญบารมี หรือทำความดีอย่างยอดเยี่ยม ยากที่คนธรรมดาจะทำได้ ก่อนที่จะตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า จะเรียกว่า พระเจ้าสิบชาติก็ได้ มีดังนี้

ชาติที่	๑	พระเตมีย์	บำเพ็ญเนกขัมมบารมี
ชาติที่	๒	พระมหาชนก	บำเพ็ญวิริยบารมี
ชาติที่	๓	พระสุวรรณสาม	บำเพ็ญเมตตาบารมี
ชาติที่	๔	พระเนมิราช	บำเพ็ญอธิษฐานบารมี
ชาติที่	๕	พระมโหสถ	บำเพ็ญปัญญาบารมี
ชาติที่	๖	พระภูริทัต	บำเพ็ญศีลบารมี
ชาติที่	๗	พระจันทกุมาร	บำเพ็ญขันติบารมี
ชาติที่	๘	พระนารทะ	บำเพ็ญอุเบกขาบารมี
ชาติที่	๙	พระวิธุรบัณฑิต	บำเพ็ญสัจจบารมี
ชาติที่	๑๐	พระเวสสันดร	บำเพ็ญทานบารมี

ชาติที่ ๑ พระเตมีย์ บำเพ็ญเนกขัมมบารมี คือแกล้งทำเป็นใบ้ง่อยเปลี้ย พระบิดาให้ฝังทั้งเป็น แม้จะลำบากก็ไม่ละความตั้งใจในการทำความดี

ชาติที่ ๒ พระมหาชนก บำเพ็ญวิริยบารมี พยายามว่ายน้ำอยู่ ๗ วัน ๗ คืน ได้รับความทุกข์ยากลำบาก แต่ไม่ละความพยายาม ได้นางมณีเมขลามาช่วยไว้

ชาติที่ ๓ พระสุวรรณสาม บำเพ็ญเมตตาบารมี ถูกลูกศรของปิลยักษ์ก็ไม่โกรธ และกลับฟื้นขึ้น บิดามารดาก็หายจากตามืดบอด ด้วยแรงกตัญญู

ชาติที่ ๔ พระเนมิราช บำเพ็ญอธิษฐานบารมี ประพฤติพรหมจรรย์ รักษาศีล ให้ทาน และสั่งสอนประชาชน มาตลีเทพสารถีรับเทวบัญชาพาชมนรกและเทวโลก

ชาติที่ ๕ พระมโหสถ บำเพ็ญปัญญาบารมี ใช้ปัญญาแก้ปัญหา สามารถชนะพระเจ้าจุลนีพรหมทัต และกษัตริย์อีก ๑๐๑ เมือง ช่วยให้บ้านเมืองสงบสุข

ชาติที่ ๖ พระภูริทัต บำเพ็ญศีลบารมี สอนให้ประชาชนรักษาศีลเป็นปกติ มีความอดทนไม่ลุแก่อำนาจโทสะ อภัยให้แม้คนที่ประทุษร้าย

ชาติที่ ๗ พระจันทกุมาร บำเพ็ญขันติบารมี มีความอดทนอดกลั้น และเที่ยงธรรมแม้ถูกกลั่นแกล้ง ภายหลังพระอินทร์มาช่วย แล้วได้ครองเมือง

ชาติที่ ๘ พระนารทะ บำเพ็ญอุเบกขาบารมี แปลงเป็นฤาษีเสด็จจากพรหมโลก สอนให้พระเจ้าอังคติราชละมิจฉาทิฏฐิเพราะเชื่อคนผิด

ชาติที่ ๙ พระวิธุรบัณฑิต บำเพ็ญสัจจบารมี ได้สอนธรรมของคนดีแก่ปุณณกยักษ์ที่จ้องจะเอาหัวใจของตนให้ละพยศได้

ชาติที่ ๑๐ พระเวสสันดร บำเพ็ญทานบารมี เป็นพระชาติสุดท้ายก่อนอุบัติเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ได้บริจาคช้างเผือก บุตรภรรยาเป็นทาน

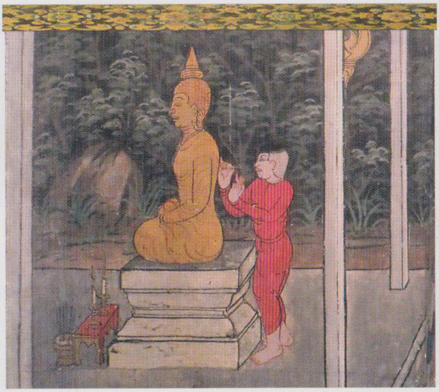
สุภาษิต คำพังเพย สำนวนไทย

คนไทยเป็นชาติที่มีภาษาเป็นของตัวเอง จึงมีการคิดค้นคำที่เป็นสำนวน สุภาษิต หรือคำพังเพย นำมาพูดเพื่อเปรียบเทียบ ติชม ให้ข้อคิด หรือเป็นคำสั่งสอนตั้งแต่ครั้งโบราณกาล ดังนี้

สำนวน หมายถึง ถ้อยคำที่เรียบเรียงด้วยความไพเราะ เป็นถ้อยคำตายตัวจะสลับที่หรือตัดทอนไม่ได้ ใช้สื่อสารกัน เป็นเชิงเปรียบเทียบ พูดเป็นนัยกินความลึกซึ้ง แต่ก็เป็นที่เข้าใจกันโดยทั่วไป เช่น ขวานผ่าซาก ปิดทองหลังพระ เป็นต้น

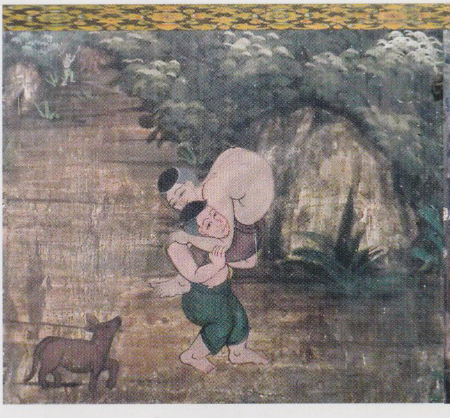
สุภาษิต หมายถึง ถ้อยคำที่กล่าวเป็นทำนองให้ข้อคิด คติสอนใจ เพื่อให้ทำความดี ละเว้นความชั่ว เช่น รักวัวให้ผูกรักลูกให้ตี เป็นต้น

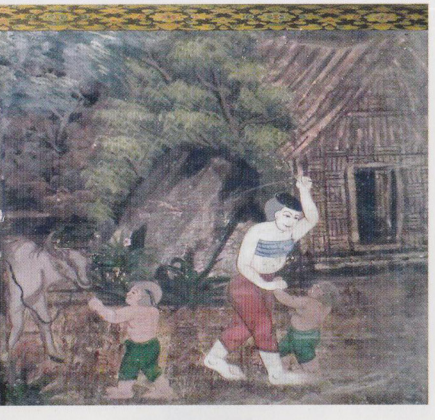
คำพังเพย เป็นคำกล่าวกลาง ๆ ให้ตีความหมายเข้ากับเรื่องนั้น ๆ มีความหมายทำนองติชม การเปรียบเทียบ และให้ข้อคิดในการปฏิบัติ เช่น ขี้ช้างจับตั๊กแตน ตำน้ำพริกละลายแม่น้ำ เป็นต้น

ปิดทองหลังพระ

ทำความดีแต่ไม่มีใครเห็น

เตี้ยอุ้มค่อม

คนที่มีฐานะต้อยต่ำหรือยากจนอยู่แล้ว
แต่ยังต้องรับภาระเลี้ยงดูคนที่มีฐานะเช่นเดียวกันอีก

วัวหายล้อมคอก

เมื่อเกิดเรื่องเสียหายขึ้นแล้ว
จึงคิดแก้ไขภายหลัง

จับแพะชนแกะ

ทำอะไรแบบขอไปที
จับเรื่องนั้นเรื่องนี้มาปนกันเพื่อให้สำเร็จไปคราวหนึ่ง

ตักน้ำรดหัวตอ

แนะนำพร่ำสอนเท่าไรก็ไม่ได้ผล

หมูเขาจะหาม เอาคานเข้ามาสอด

การเข้าไปขัดขวางผลประโยชน์หรือกิจการ
ของคนอื่นที่เขาจะทำสำเร็จอยู่แล้ว

ตีปลาหน้าไซ

พูดหรือทำกิจการของผู้อื่นซึ่งกำลังดำเนินไป
ด้วยดีให้เสียไป

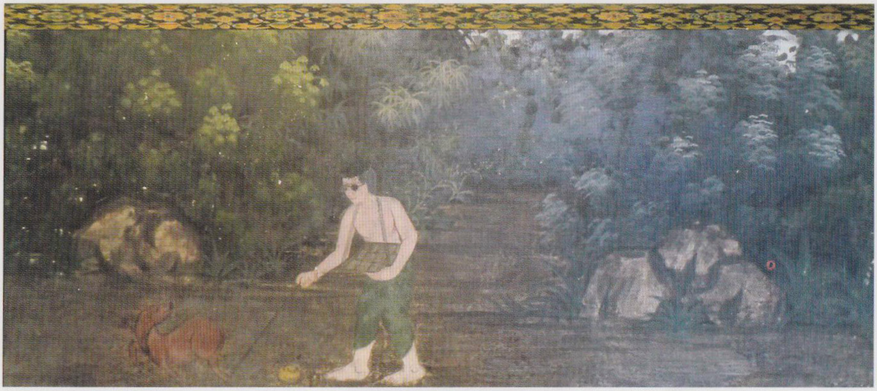
พบไม้งามเมื่อยามขวานบิ่น

ชายที่พบหญิงสวยงามเป็นที่ถูกใจ
ก็เมื่อตนเองแก่หรือมีครอบครัวแล้ว

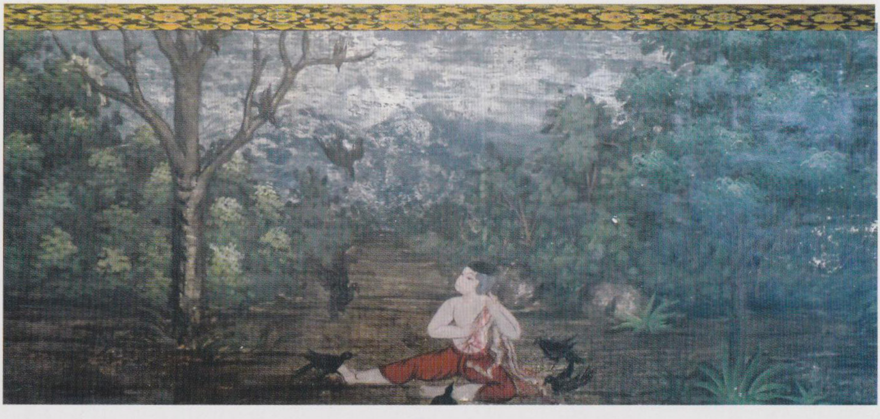
หุงข้าวประชดหมา ปิ้งปลาประชดแมว

ทำประชดหรือทำแดกดัน มีแต่จะเสียประโยชน์
เป็นผลร้ายแก่ตนเอง

ตาบอดได้แว่น

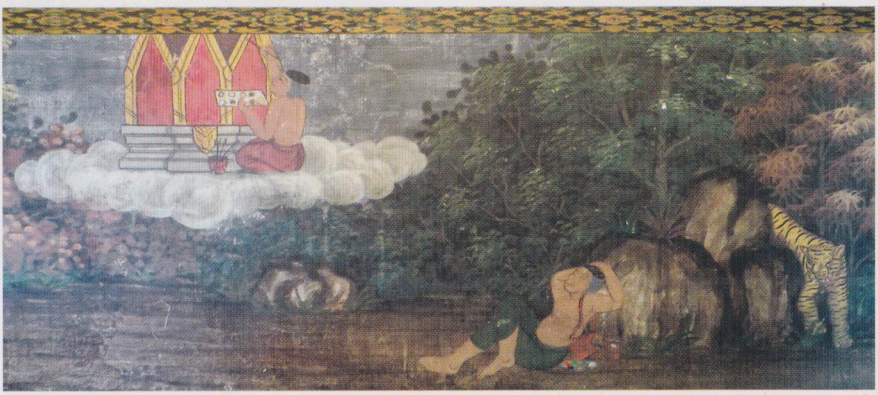
การได้ในสิ่งที่ไม่เป็นประโยชน์ต่อตนเองแม้แต่น้อย

สาวไส้ให้กากิน

นำความลับหรือเรื่องไม่ดีของตนเองหรือของญาติพี่น้อง

ไปเปิดเผยให้คนอื่นรู้

สร้างวิมานในอากาศ

ใฝ่ฝันถึงความมั่งมี คาดหวังว่าจะมีหรือจะเป็นอะไรอย่างเลื่อนลอย

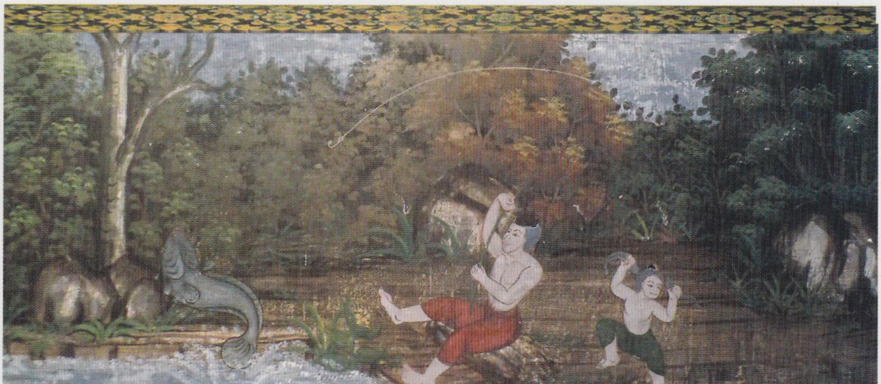
จับเสือมือเปล่า

แสวงหาผลประโยชน์ โดยที่ตนเองไม่ต้องลงทุน

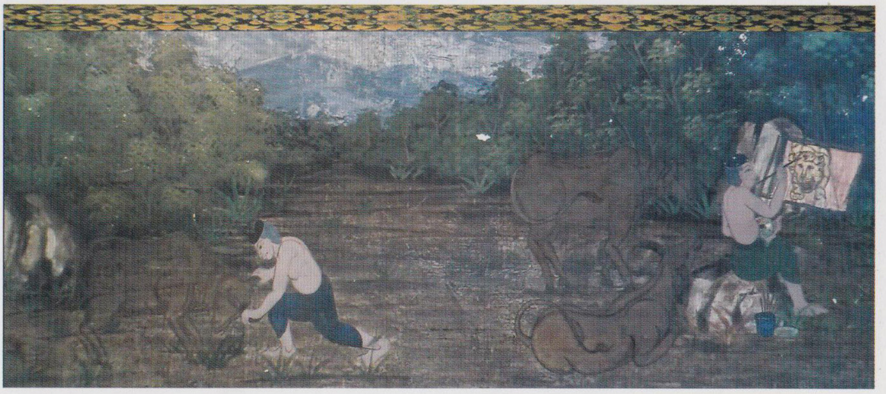
เลี้ยงลูกเสือลูกจรเข้

บำรุงเลี้ยงดูลูกศัตรูหรือลูกคนพาล จะได้รับความเดือดร้อนภายหลัง

จับปลาสองมือ

ทำอะไรมุ่งหวังจะให้ได้ประโยชน์พร้อมกันสองอย่างในเวลาเดียวกัน สำเร็จได้ยาก

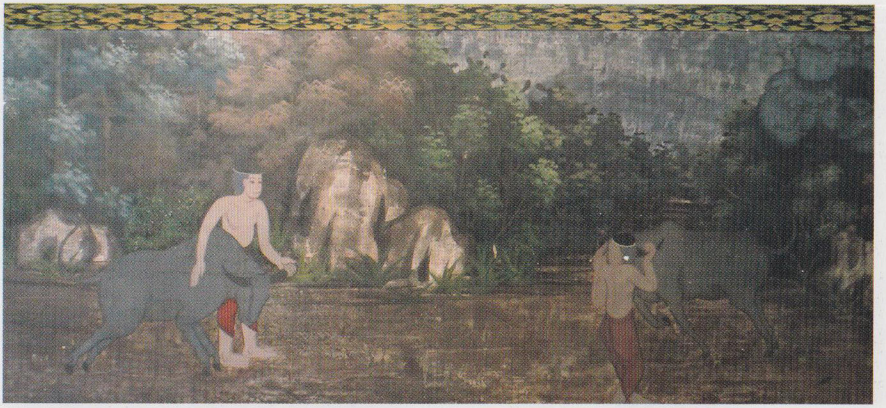

ข่มเขาโคขืนให้กลืนหญ้า

อย่าบังคับหรือฝืนให้เขาทำอะไร
ในสิ่งที่เขาไม่สมัครใจ

เขียนเสือให้วัวกลัว

ทำเป็นขู่เพื่อให้อีกฝ่ายหนึ่งเสียขวัญ
หรือเกรงขาม

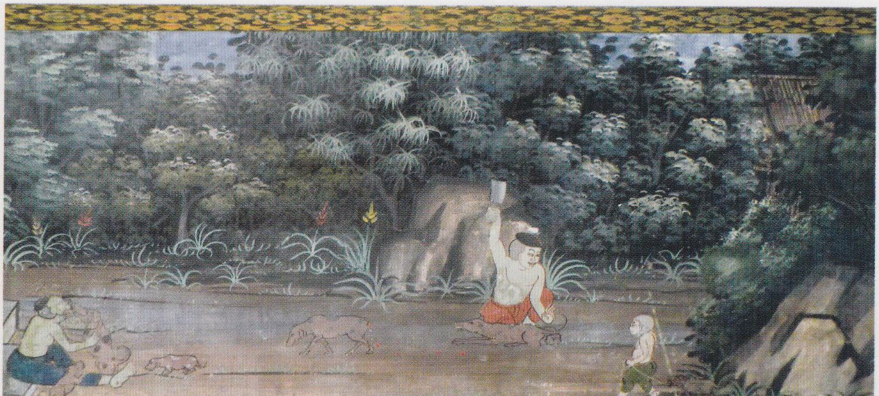
เสี้ยมเขาควายให้ชนกัน

ยุยงให้เขาทะเลาะวิวาทบาดหมางกัน

จับปูใส่กระด้ง

ซุกซนไม่อยู่ในระเบียบ ยากที่จะทำให้อยู่นิ่ง ๆ ได้

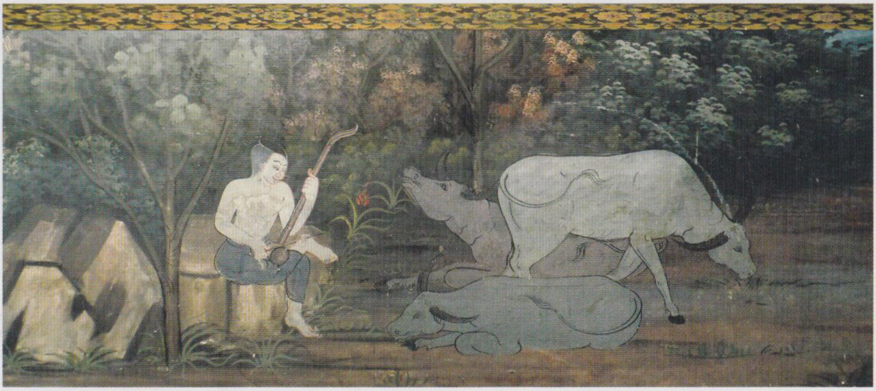

เล่นกับหมา หมาเลียปาก

ผู้ใหญ่วางตัวไม่เหมาะสม
ทำให้ผู้น้อยไม่เกรงใจ

ตัดหางปล่อยวัด

ตัดขาดไม่เกี่ยวข้อง
ไม่เอาเป็นธุระ

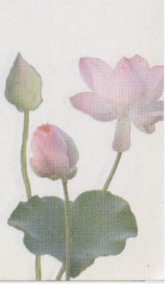
สีซอให้ควายฟัง

สอนเท่าไรก็ไม่เชื่อฟัง เสียเวลาเปล่า

ตีงูให้กากิน

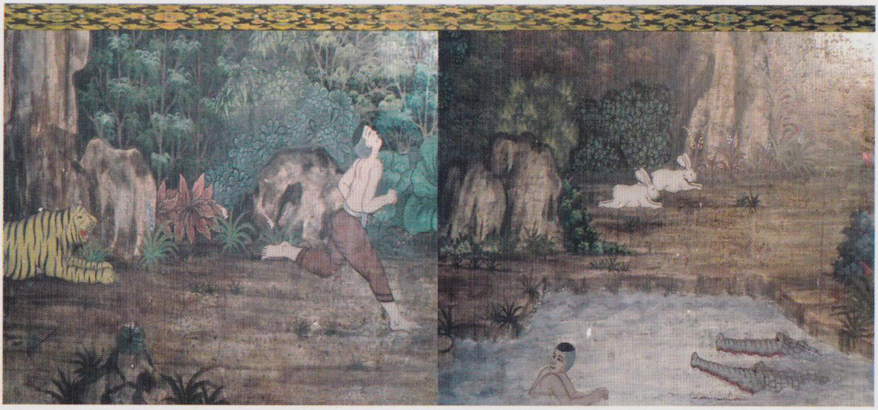
ตนเองเริ่มทำสิ่งใดไว้ตั้งแต่ต้น แต่ผลประโยชน์ไปตกกับคนอื่น

เสือสองตัว อยู่ถ้ำเดียวกันไม่ได้

คนสองคนที่ต่างก็มีอำนาจหรืออิทธิพลเท่ากัน ไม่อาจอยู่ร่วมกันได้

หนีเสือปะจรเข้

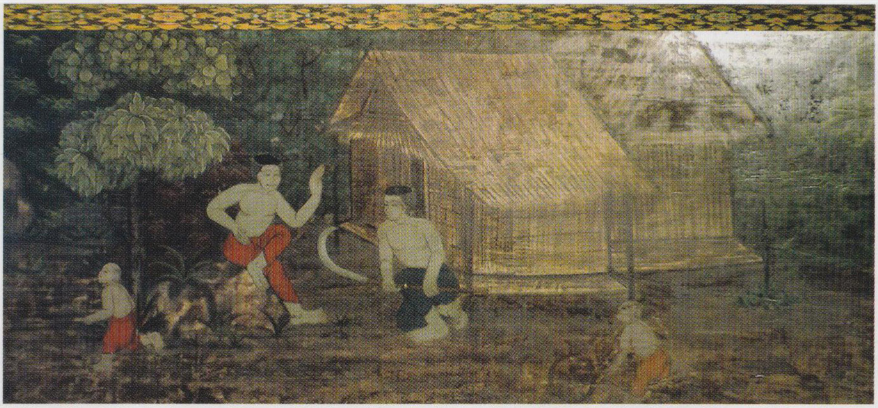
หนีอันตรายอย่างหนึ่ง แต่กลับมาพบอันตรายอีกอย่างหนึ่ง

อยู่บ้านท่านอย่านิ่งดูดาย ปั้นวัวปั้นควายให้ลูกท่านเล่น

เมื่ออาศัยอยู่บ้านใคร อย่าอยู่เปล่า

ควรทำตัวให้เป็นประโยชน์

หักด้ามพร้าด้วยเข่า

บังคับหรือเคี่ยวเข็ญผู้อื่นตามความต้องการของตนเอง

โดยไม่คำนึงว่าจะเกิดผลเสียอย่างไร

ไม่เห็นน้ำตัดกระบอก ไม่เห็นกระรอกโก่งหน้าไม้

ด่วนทำอะไรลงไป โดยไม่รู้ว่าเหตุการณ์ข้างหน้าเป็นอย่างไร

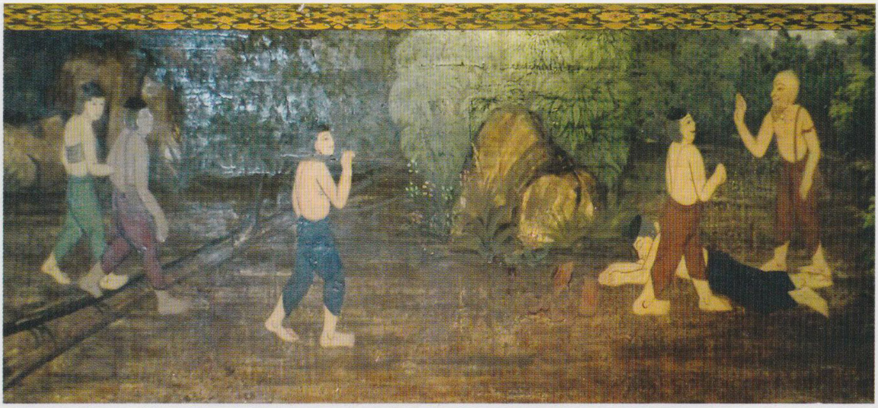
ไม้ซีกงัดไม้ซุง

ผู้น้อยไปก่อความกับผู้มีอำนาจ ย่อมแพ้ และทำไม่สำเร็จ

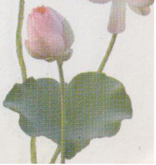
ขี่ช้างจับตั๊กแตน

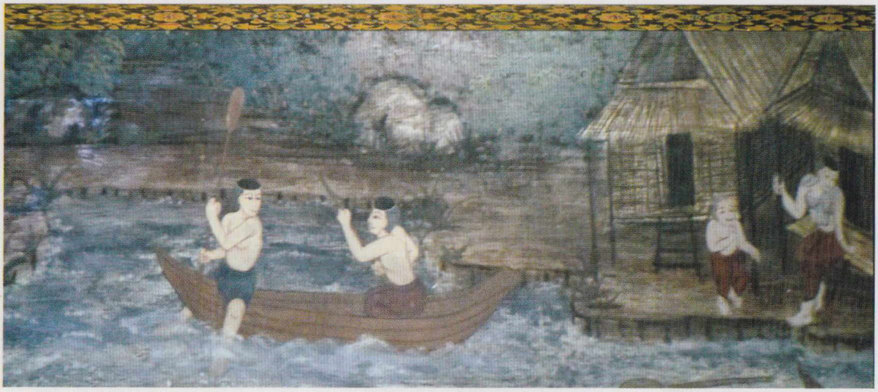
ทำเรื่องใหญ่โตเกินความจำเป็น ลงแรงมากได้ผลน้อยไม่คุ้มค่า

ไม้ล้มข้ามได้ คนล้มอย่าข้าม

อย่าดูถูกหรือซ้ำเติมคนที่พลาด

มือไม่พาย เอาเท้าราน้ำ

ไม่ช่วยทำงานแล้วยังกีดขวาง ทำให้งานไม่ก้าวหน้า

เรือล่มเมื่อจอด

มีอุปสรรคเมื่อใกล้จะสำเร็จ หรือเสียเมื่อแก่

ทุบหม้อข้าวตัวเอง

ทำลายผลประโยชน์ที่ตนเองจะได้รับ

มะกอกสามตะกร้าปาไม่ถูก

คนที่พูดกลับกลอกตลบแตลงเก่ง จับคำพูดไม่ทัน ไม่น่าเชื่อถือ

กลิ้งครกขึ้นภูเขา

การทำงานที่ยากลำบาก
จะต้องอดทนพากเพียรพยายาม
ไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อย

มาเหนือเมฆ

ใช้วิธีการที่ผู้อื่นคาดไม่ถึง

รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี

จะเลี้ยงลูกให้ดี ต้องดูแลใกล้ชิด
ไม่ปล่อยปละละเลย

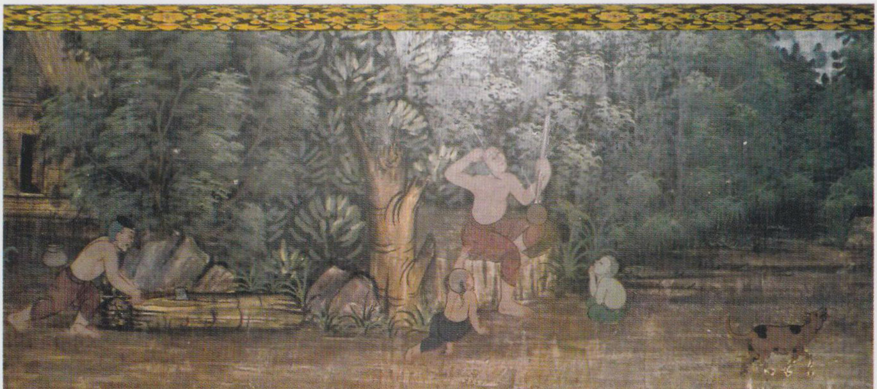
เก็บเบี้ยใต้ถุนร้าน

การทำงานต้องพยายาม ค่อย ๆ ทำ
แม้มีผลประโยชน์เล็กน้อยก็อย่าให้หลุดลอยไป

ปลูกเรือนคล่อมตอ

การทำอะไรก้าวก่ายหรือทับสิทธิของผู้อื่น แม้โดยรู้หรือไม่รู้
อันเป็นเหตุให้เกิดความบาดหมางได้

ขวานผ่าซาก

พูดหรือทำกิจการของผู้อื่นซึ่งกำลังดำเนินไป
ด้วยดีให้เสียไป

ตึงนักมักขาด

ให้รู้จักความพอดี ไม่ตึงไม่หย่อนเกินไป
เดินทางสายกลาง

เล่นกับไฟ

ลองดี เสี่ยงกับสิ่งที่รู้ว่าจะเป็นอันตราย

ตำน้ำพริกละลายแม่น้ำ

ลงทุนใช้จ่ายทรัพย์มากมายโดยไร้ประโยชน์
ไม่คุ้มทุน

ตีเหล็กเมื่อยังร้อน

เมื่อสถานการณ์และเงื่อนไขพร้อม
ก็ลงมือทำได้เลย อย่ามัวรีรอ

ทวารบาล

การนำคติความเชื่อในการรักษาบริเวณช่องทางเข้าออกประตูหน้าต่าง เพื่อป้องกันสิ่งชั่วร้ายหรืออัปมงคล โดยผสมผสานความเชื่อของอินเดีย จีนและไทย ทำให้เกิดปฏิมากรรมหรือจิตรกรรมที่หลากหลายและงดงาม เช่น การนำ รูปสัตว์ อสูร เทพ เทวดา และมนุษย์ มาตั้งหรือแกะสลักไว้ หรือวาดภาพบนบานประตูหรือหน้าต่าง

หนังสืออ้างอิง

๑. ภาษาไทย

ก. ข้อมูลปฐมภูมิ

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. **พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณ-ราชวิทยาลัย.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราช-วิทยาลัย, ๒๕๓๙.

ข. ข้อมูลทุติยภูมิ

พระธรรมกิตติวงศ์. **พจนานุกรม เพื่อการศึกษาพุทธศาสตร์.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ธรรมสภา, ๒๕๕๑.

พระราชปัญญาภรณ์. **ทัศนาพิพิธจิตรกรรมวัดโตนด.** กรุงเทพมหานคร : อาทรการพิมพ์, ๒๕๕๔.

ราชบัณฑิตยสถาน. **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕.** กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์, ๒๕๓๘.

อนุโมทนาบุญ

สุโข ปุญฺญสฺส อุจฺจโย การสั่งสมบุญ นำสุขมาให้

พระเทพสิทธิเมธี วัดบุณยประดิษฐ์	๕,๐๐๐	บาท
พระนิตย์ นิตโย ผู้รักษาการแทนเจ้าอาวาสวัดอ่างแก้ว	๑๐,๐๐๐	บาท
พระฉลอง กิจฺจนนฺโท	๓,๐๐๐	บาท
คุณพิสิทธิ์ พุทธวิบูลย์ หสน.สุวรรณนคร	๑๐,๐๐๐	บาท
คุณสมพร คุณเจริญรัตน์ เจืออุปถัมภ์ และครอบครัว	๑๐,๐๐๐	บาท
คุณเกษแก้ว คุณบรรทม คุณกรองทอง เศวตมาลย์	๕,๐๐๐	บาท
คุณธงชัย สุภาการ และครอบครัว	๒,๑๐๐	บาท
ครอบครัว ศรทะโชติ อุทิศให้ คุณแม่สุรีย์	๒,๐๐๐	บาท
คุณไพโรจน์ คุณลำดวน และครอบครัว	๑,๕๐๐	บาท
คุณป๋อง	๑,๐๐๐	บาท
คุณไพลิน อินทรวิชะ	๑,๐๐๐	บาท
ครอบครัวเทียนศรี ครอบครัวติวานนท์	๑,๐๐๐	บาท
คุณชูกิตต์ ไกวัลศิลป์	๕๐๐	บาท
คุณวันทนา น้อยสุทธิสกุล	๕๐๐	บาท
คุณวิไล กำลังยิ่ง	๕๐๐	บาท
ด.ช.ภูดล แขเกษม	๕๐๐	บาท
คุณธีรวัฒน์ สิริสมพิพัฒน์	๕๐๐	บาท
คุณลำดวน นวลแจ่ม	๕๐๐	บาท
ป้าสมใจ	๕๐๐	บาท
นางใจ ฉ่อนเจริญ	๕๐๐	บาท

นางเยื้อม ดวงชะอุ่ม	๕๐๐ บาท
คุณเตือนใจ เกตุคล้ำ	๓๐๐ บาท
คุณหั้มเหล็ง แซ่ตั้ง	๓๐๐ บาท
คุณอารีย์ แซ่ตั้ง	๓๐๐ บาท
คุณจำนงค์ โรจนอุดมวุฒิกุล	๓๐๐ บาท
คุณสุเทพ โรจนอุดมวุฒิกุล	๓๐๐ บาท
คุณอภิชาติ โรจนอุดมวุฒิกุล	๓๐๐ บาท
คุณสุนัน โรจนอุดมวุฒิกุล	๓๐๐ บาท
คุณสุนีย์ โรจนอุดมวุฒิกุล	๓๐๐ บาท
คุณวิโรจน์ แย้มโชติ	๓๐๐ บาท
คุณจาตุรงค์ พรอินทร์	๓๐๐ บาท
คุณวิภา ศิริยอดอรุณ	๓๐๐ บาท
คุณณัฐสพรรษ กรึงไกร	๓๐๐ บาท
คุณสรรค์ธกรณ์ เลาหไพบูลย์	๓๐๐ บาท
พ.อ.พิเศษ ธวัชชัย นางจลินท์ ทิพภัส	๒๐๐ บาท

คุณชัยพร จันทิมาคุณ อุปถัมภ์พระเหรียญลงยา ปี ๔๙
เพื่อมอบให้เจ้าภาพหนังสืออนุสรณ์ จำนวน ๑๙๙ เหรียญ

ฝากไว้ท้ายเล่ม

พระราชปัญญาภรณ์ ป.ธ.๙, พธ.ม.
เจ้าอาวาสวัดนางชี รองเจ้าคณะภาค ๖

ความช่วยเหลือเกื้อกูลด้วยน้ำใจ

มนุษย์ที่อุบัติมาในโลกนี้ ย่อมมีฐานะภาวะที่แตกต่างกัน มีประสบการณ์ทั้งที่เป็นความทุกข์ ความสุขคละเคล้ากันไป เมื่อยามมีความทุกข์มากก็ขอความช่วยเหลือผู้อื่นช่วยแก้ไข เมื่อมีความสุขมาก ก็ช่วยเหลือเกื้อกูลผู้อื่นด้วยน้ำใสใจจริง ปัจจุบันเรียกว่า จิตอาสา คือ ความคิดที่จะทำการช่วยเหลือเกื้อกูลอนุเคราะห์ซึ่งกันและกันด้วยจิตเมตตา เรื่องนี้พระพุทธเจ้าของเราทั้งหลาย ก็ได้ปฏิบัติให้เป็นแบบอย่างมาแล้ว ดังมีเรื่องเล่าไว้ในพระวินัยปิฎก มหาวรรค ตอนว่าด้วยจีวรขันธกะ มีใจความโดยย่อว่า

คราวหนึ่ง พระผู้มีพระภาคเจ้า ได้เสด็จไปตามเสนาสนะพร้อมพระอานนท์ ทรงเห็นภิกษุรูปหนึ่งอาพาธเป็นโรคท้องร่วง นอนกลิ้งเกลือกไปมาบนปัสสาวะและอุจจาระของตนเองเป็นที่น่าอนาถยิ่งนัก เธอถูกทอดทิ้งไม่มีใครดูแล ก็เพราะไม่เคยมีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่นไว้เลย พระพุทธองค์จึงรับสั่งกับพระอานนท์ว่า “อานนท์เธอไปหาน้ำมา เราจะอาบน้ำให้ภิกษุนี้” พระอานนท์ตักน้ำมาถวายแล้ว พระผู้มีพระภาคทรงราดน้ำ ท่านพระอานนท์ขัดสี พระผู้มีพระภาคทรงประคองศีรษะขึ้น พระอานนท์จับเท้ายกวางบนเตียง เมื่อเรียบร้อยแล้วได้ทรงประชุมสงฆ์ ยกเรื่องนี้ขึ้นมาเป็นเหตุ ตรัสถามเรื่องราวต่าง ๆ เมื่อภิกษุทั้งหลายยอมรับว่ามิได้ดูแลรักษาภิกษุรูปนั้น เพราะว่าเธอไม่เคยทำอุปการะและดูแลรักษาใครมาก่อน พระพุทธองค์จึงได้ตรัสเตือนภิกษุทั้งหลายว่า

“ภิกษุทั้งหลาย พวกเธอไม่มีมารดา ไม่มีบิดาผู้คอยพยาบาล ถ้าพวกเธอไม่พยาบาลกันเอง ใครเล่าจะคอยพยาบาลพวกเธอ ภิกษุทั้งหลาย ผู้จะพยาบาลเรา ก็จงพยาบาลภิกษุไข้เถิด ถ้ามีอุปัชฌาย์ อุปัชฌาย์พึงพยาบาลภิกษุไข้นั้นจนตลอดชีวิต หรือจนกว่าเธอจะหาย ถ้ามีอาจารย์ อาจารย์พึงพยาบาลภิกษุไข้นั้นจนตลอดชีวิตหรือจนกว่าเธอจะหาย ถ้ามีสัทธิวิหาริก สัทธิวิหาริกพึงพยาบาลภิกษุไข้นั้นจนตลอดชีวิต หรือจนกว่าเธอจะหาย ถ้ามีอันเตวาสิก อันเตวาสิกพึงพยาบาลภิกษุไข้นั้นจนตลอดชีวิต หรือจนกว่าเธอจะหาย ถ้ามีภิกษุผู้ร่วมอุปัชฌาย์ ผู้ร่วมอุปัชฌาย์พึงพยาบาลภิกษุไข้นั้นจนตลอดชีวิต หรือจนกว่าเธอจะหาย ถ้ามีภิกษุผู้ร่วมอาจารย์ ผู้ร่วมอาจารย์พึงพยาบาลภิกษุไข้นั้นจนตลอดชีวิต หรือจนกว่าเธอจะหาย ถ้าไม่มีอุปัชฌาย์ อาจารย์ สัทธิวิหาริก อันเตวาสิก ผู้ร่วมอุปัชฌาย์ หรือผู้ร่วมอาจารย์ สงฆ์ต้องพยาบาลภิกษุไข้นั้น ถ้าไม่พยาบาล ต้องอาบัติทุกกฏ”

มนุษย์ในฐานะเพื่อร่วมโลก สมควรช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกัน ไม่มากก็น้อย เพราะการช่วยเหลือกันและกัน ได้ชื่อว่าปฏิบัติตามธรรมเนียมที่มีมาแต่ครั้งโบราณกาล คือ บริษัทต้องเกื้อกูลบริษัท หมายความว่า พุทธบริษัท คือ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา ต้องช่วยเหลือเกื้อกูลเอื้ออาทรไม่ทอดทิ้งซึ่งกันและกัน สามารถพึ่งพาอาศัยกันได้ทั้งในยามสุขยามทุกข์ ยามยากดีมีจน หรือขณะตั้งอยู่ในความเป็นความตาย ก็ไม่ทอดทิ้งซึ่งกันและกัน หลักธรรมที่สามารถช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวน้ำใจคนในสังคมไว้ได้อย่างดียิ่ง เรียกว่า สังคหวัตถุธรรมมี ๔ ประการ คือ

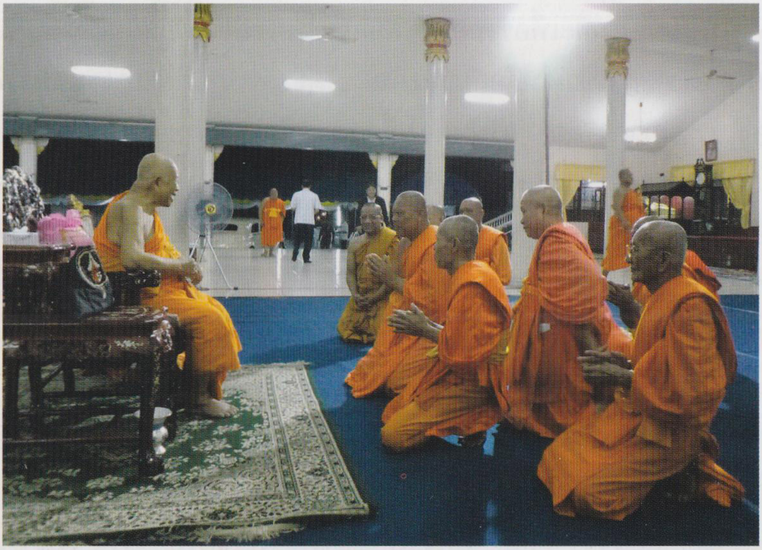
๑. **ทาน** คือ การช่วยเหลือเกื้อกูลกันด้วยการให้ การเสียสละแบ่งปัน แบ่งกันกินแบ่งกันใช้ เป็นการเฉลี่ยความสุขให้แก่กันและกัน

๒. **ปิยวาจา** คือ พูดจาไพเราะเหมาะแก่ผู้ฟัง มีความปรารถนาดี เป็นประโยชน์แก่นสารแก่ผู้ฟัง อีกทั้งพูดจาเพื่อมุ่งความสามัคคีปรองดองของหมู่คณะเป็นประการสำคัญ

๓. **อัตถจริยา** คือ การช่วยเหลือที่เป็นประโยชน์ด้วยแรงกายแรงใจ มีการช่วยขวนขวายทำกิจของกันและกันให้สำเร็จเรียบร้อยด้วยดี ช่วยเหลือกันด้วยน้ำใจด้วยจิตกตัญญู เป็นต้น

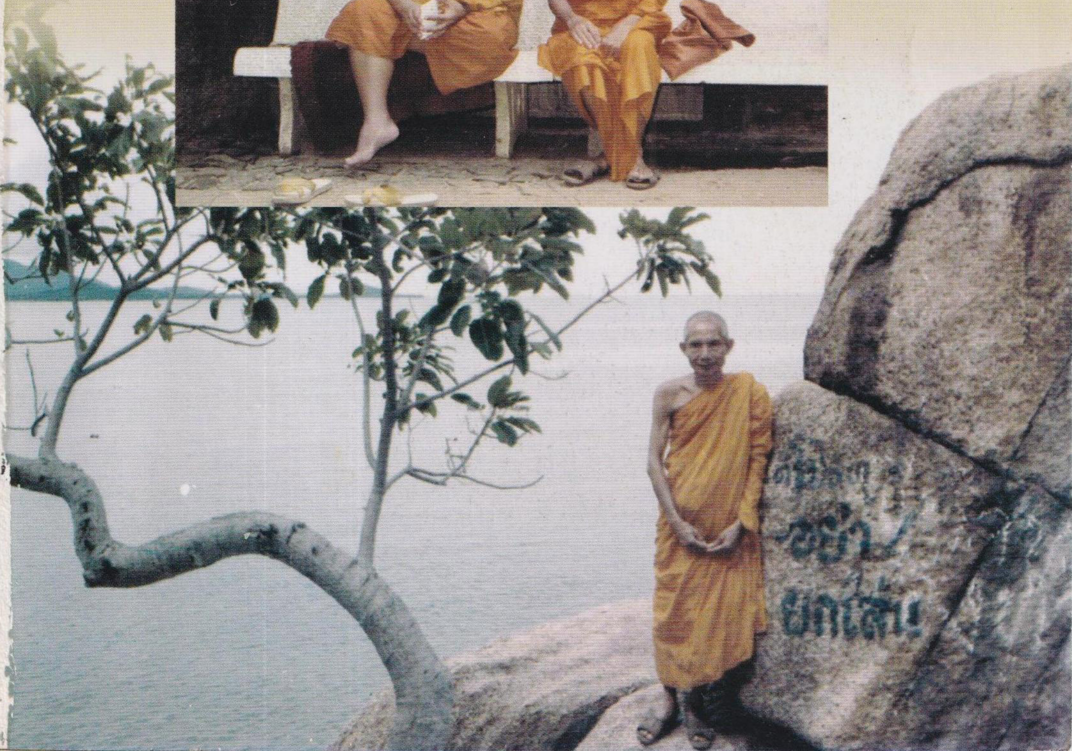
๔. **สมานัตตตา** คือ ความมีตนเสมอ เป็นผู้มีตนหนักแน่น มั่นคง ตั้งตนเป็นคนดี มีจิตใจตั้งมั่น วางตนเสมอต้นเสมอปลายในคุณงามความดี

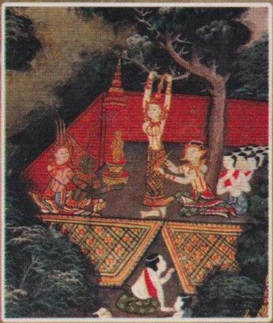
สังคหวัตถุธรรมนี้ เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวน้ำใจคน ให้มีความรัก ความสามัคคี มีความเคารพนับถือเกรงอกเกรงใจซึ่งกันและกัน เป็นหลักมนุษย์สัมพันธ์ที่มนุษย์จะพึงมีต่อกัน เป็นความสร้างสรรค์ให้สังคมเกิดความสงบร่มเย็นตลอดไป.

สำนักวิปัสสนาเกาะ
ต. บ่อผุด อ. เกาะสมุย จ. สุร

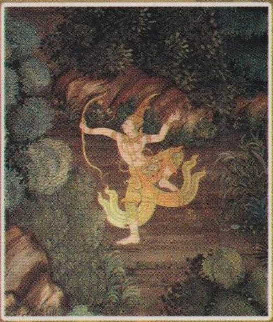

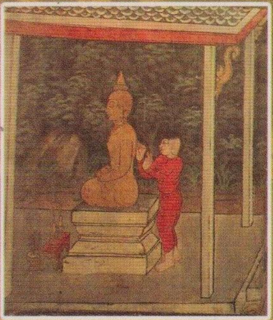
พุทธประวัติ

สถานที่ประสูติ ตรัสรู้ แสดงปฐมเทศนา และปรินิพพาน

ทศชาติ

พระโพธิสัตว์ผู้อุบัติขึ้นเพื่อบำเพ็ญบารมี ๑๐ ชาติก่อนตรัสรู้

สุภาษิต คำพังเพย สำนวนไทย

สำนวนเปรียบเทียบ เพื่อให้ข้อคิด

ทวารบาล

จิตรกรรมจากความเชื่อในการรักษาประตูทางเข้าออก

ทัศนาพิพิธจิตรกรรมวัดอ่างแก้ว